

ŽELEZAR

JESENICE, 18. MAJA 1961

10. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Začenjamo nov proces v razvoju našega družbenega sistema

in socialističnih odnosov

Govor tovariša Borisa Kraigherja na letni konferenci Zveze komunistov Železarne

Tovarišice in tovariši!

Dovolite, da se najprej zahvalim tovarniškemu komiteju, ki me je povabil, da prisostvujem vaši današnji konferenci. Prinašam vam tople revolucionarne pozdrave izvršnega komiteja CK ZKS in vam želim, da bi dosegli čim večje uspehe pri vašem bodočem delu.

Boris Kraigher, predsednik Izvršnega sveta LRS

Zavedamo se, da je vaš kolektiv eden največjih in najstarejših delovnih kolektivov ne le v Sloveniji, ampak v Jugoslaviji in da je med tistimi osnovnimi nosilci našega socialističnega razvoja, ki nam lahko služijo za presojanje stopnje, dosežene v tem razvoju. Zato mora vodstvo zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije resno računati s problemi in z razvojem takih kolektivov kot je jeseniški kolektiv. Seveda pa je zato tudi odgovornost tega kolektiva za splošni socialistični razvoj mnogo večja kot odgovornost marsikaterega drugega kolektiva. Poročilo tovarniškega komiteja in diskusija na današnji konferenci kaže, da se kolektiv in organizacija ZK v celoti zavedata te svoje odgovornosti.

V svoji razpravi se bom moral omejiti le na nekatere med številnimi problemi, ki so bili danes omenjeni na konferenci. Osrednje vprašanje, o katerem je bilo tudi največ govora, je vprašanje prehajanja na novi način delitve dohodka in uvajanje novega ekonomskega sistema. Jasno se moramo zavedati, da s tem začenjamo globok, nov proces v razvoju našega družbenega sistema in socialističnih odnosov. Ta proces bo dolgotrajen in tudi težaven in neutemeljeno bi bilo preveliko samozadovoljstvo, češ

da smo že z dosedanjimi prvimi koraki prebrodili osnovne težave v tem zgodovinskem procesu. Zmotno bi bilo misliti, da so problemi, ki so še pred nami, relativno lahki in da je za njihovo reševanje potrebna predvsem večja aktivnost subjektivnih sil, aktiviranih z enodnevnimi parolami. Jasno, gre predvsem za aktivnost subjektivnih sil, toda aktivnost, ki bo temeljila na globokem spoznanju in razumevanju procesa, ki bistveno posega v vse naše družbene odnose, spreminja načine dela in gospodarjenja in ki prodira v vse pore našega družbenega življenja — in seveda ta proces bistveno prizadeva tudi vaš celotni kolektiv.

V diskusiji je bilo govora o objektivnih težavah, s katerimi se srečuje podjetje ob uvajanju novega ekonomskega sistema. Jasno je, da glede na objektivne pogoje jugoslovanskega gospodarstva, s samim uvajanjem novega sistema ne moremo čez noč odpraviti številnih težav in slabosti; zato pa tudi ne moremo zagotoviti popolnoma enakopravnega delovanja vseh ekonomskih instrumentov za vse gospodarske organizacije v Jugoslaviji. Pojavljajo se določene razlike, ki izvirajo iz samega stanja gospodarstva Jugoslavije, deloma pa so tudi posledica dejstva, da določenih slabosti nismo uspeli premagati in odpraviti v procesu izredno hitrega povojnega razvoja. Zato imamo tudi v novem sistemu še vrsto anomalij, ki onemogočajo res dosledno uveljavljanje vseh načel, na katerih gradimo novi ekonomski sistem in skušamo uvajati nove družbene odnose.

Kljub vsem omenjenim težavam in slabostim pa sistem pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

S konference Zveze komunistov Železarne Jesenice

KOMUNISTI - nosilci progresivnih teženj novega gospodarskega sistema

V nedeljo, 7. maja, so se ob 7. uri zjutraj zbrali delegati in gostje k letni konferenci tovarniškega komiteja ZKS Železarne Jesenice. Zbrani delegati so z navdušenjem pozdravili v svoji sredi člana Izvršnega komiteja CK ZKS in predsednika Izvršnega sveta LRS, tov. Borisa Kraigherja, člana CK ZKS Adolfa Ariglerja ter sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Kranj, tov. Janko Rudolfa. Med gosti letošnje partijske konference naše železarne so bili tudi zastopniki partijskih organizacij iz tovarn Litostroji, Sisak, Ravne, Zenica in Store, kakor tudi sekretar Občinskega komiteja ZKS Jesenice, tov. Ivan Saksida, predsednik Občinskega odbora SZDL, tov. Roman Teržan, glavni direktor podjetja inž. Matevž Hafner in drugi.

Na konferenci je 128 delegatov iz vseh osnovnih partijskih organizacij zastopalo nad 1000 članov Zveze komunistov. V razpravi, ki je sledila poročilu sekretarja tovarniškega komiteja ZKS, tovariša Jasniča, je sodelovalo 21 delegatov in gostov. V nadaljevanju objavljamo nekaj izvlečkov iz poročila že omenjene razprave.

Delegati in gostje na letošnji konferenci tovarniškega komiteja ZKS so z zanimanjem poslušali poročilo o aktualnih vprašanjih in nalogah komunistov železarne. V poročilu, ki ga je prebral sekretar tovarniškega komiteja ZKS, tov. Töne Jasnič, je bil še posebej poudarjen pomen decentralizacije organov delavskega upravljanja ter razvoj hagrajevanja po enoti izdelka. Tudi tokrat je bilo poudarjeno, da se pred Zvezo komunistov postavlja zahteva, da oblikuje in razvija socialistično zavest delovnih ljudi, ki neposredno sodelujejo v organih delavskega in družbenega upravljanja, v organih oblasti in družbenih organizacijah. Tu ne gre za ukazovanje, temveč za razvijanje aktivnosti in iniciative proizvajalcev. — Komunisti, tako je rečeno v nadaljevanju poročila, bodo svojo nalogo lahko uspešno izpolnili, če se bodo aktivno vključili v delo že omenjenih samoupravnih organov in se bodo borili za načela in odločitve, ki so v smislu programa Zveze komunistov. Naloga komunistov je, da razpravljajo in določajo svoja stališča v vseh problemih, uspeli pa bodo takrat, ko bodo nosilci progresivnih teženj novega gospodarskega sistema. — Na ta način se Zveza komunistov ne bo odtrgala od množice in ne bo več nevarnosti za birokratske pojave.

Ob konkretnem obravnavanju decentralizacije organov delavskega samoupravljanja je tovariš sekretar povedal, da s tem, kar smo dosegli, še nismo zadovoljni, ker še ni uveljavljen sistem neposrednega gospodarjenja po proizvajalcih. Naše ekonomske enote so tako velike, da bi navzven lahko predstavljale samostojna podjetja z 1100 do 2000 zaposlenimi delavci in 8 milijard din bruto dohodka. — Praksa kaže, da so sedanje ekonomske enote prevelike in da posamezni proizvajalci ne morejo v zadostni meri vplivati na odstranjevanje pomanjkljivosti v procesu proizvodnje ter na sprejemanje planskih nalog in na delitev ustvarjalnih dobrin. Dokler v naši tovarni ne bomo imeli sistema neposrednega upravljanja, ki

bi zainteresiral slehernega proizvajalca, tako dolgo ne bomo mogli govoriti o demokratičnem vodenju gospodarstva.

Naš centralni delavski svet šteje 69 članov. Nadaljnjih 100 članov pa deluje v obratnih delavskih svetih, vendar vsi ti člani v določenih primerih zastopajo le svoja osebna stališča in vse premalo govorijo v imenu proizvajalcev. Zaradi tega trenutna situacija narakuje, da preidemo iz kvantitete v kvaliteto, z drugimi besedami, iz posredniškega na neposredni organ upravljanja. Z uresničitvijo predloga, da bi v prihodnje imeli toliko ekonomskih enot, kolikor imamo obratov, bi svoj namen tudi dosegli. Vsaka od teh ekonomskih enot bi imela svoj zbor proizvajalcev, ki bi ga sestavljali vsi zaposleni člani kolektiva. Odpadli bi vsi morebitni očitki, češ, da še vedno nekdo predstavniško odloča o važnih zadevah in vprašanjih mimo proizvajalcev. Tako bi napravili velik korak naprej in bi imeli namesto sedanjih štirih, 27 ekonomskih enot. S to decentralizacijo se bo seveda spremenila tudi vloga centralnega delavskega sveta, ki bo potem reševal probleme celotnega podjetja, medtem ko bodo manjše operativne naloge in probleme reševali zbori proizvajalcev pri posameznih ekonomskih enotah. Tu so odveč vsi

(Nadaljevanje na 2. strani)

Centralnemu komiteju ZKJ - Beograd

Komunisti Železarne Jesenice, zbrani na svoji letni konferenci, vam pošiljamo prirčne in borbene pozdrave.

Ko ocenjujemo delo in uspehe komunistov Železarne v družbeno političnem življenju, na ideološki izgradnji in razvijanju našega družbenega sistema, se ob jubilejnim letu — 20-letnici ljudske revolucije — s ponosom spominjamo na slavno pot, ki jo je prehodilo delovno ljudstvo Jugoslavije pod vodstvom Zveze komunistov s tovarišem Titom na čelu.

V tem obdobju so bili doseženi, kljub ogromnim naporom, velikanski uspehi, tako v nacionalni osvoboditvi, kot v izgradnji naših socialističnih družbenih odnosov. Doseženi uspehi so nam komunistom velika vzpodbuda za nadaljnjo borbo pri krepitevi našega družbenega sistema in zagotovitvi, da je pot, ki jo je začrtalo naše delovno ljudstvo z Zvezo komunistov na čelu, pravilna.

Današnja konferenca je pokazala, da je bila dejavnost komunistov Železarne v preteklem letu dosledna načelom in smernicam Programa ZKJ in v skladu s težnjami delovnih ljudi Jugoslavije. Nadalje ugotavljamo, da smo v preteklem letu dosegli velike uspehe na gospodarskem in na družbeno političnem področju. Vendar doseženi uspehi nas ne uspavajo, temveč se zavedamo, da nam nalagajo nove naloge pri nadaljnji krepitevi našega gospodarskega sistema, skrb za delovnega človeka, poglobljanju socialističnih družbenih odnosov, predvsem v krepitevi delavskega in družbenega samoupravljanja, organizacijski in idejni krepitevi organizacije ZK ter v borbi za mir.

Kot komunisti vam s tega mesta obljubljam, da bomo pri izvajanju gornjih nalog vedno v prvih vrstah in se z vsemi silami borili za čimprejšnjo doseglo ciljev, ki so začrtani v Programu ZKJ in za dobrobit delovnih ljudi, tako našega kolektiva, kot cele naše socialistične domovine.

Naj žive delovni ljudje socialistične Jugoslavije in ves napredni delavski razred sveta!

Naj živi ZKJ z njegovim generalnim sekretarjem tovarišem Titom na čelu!

Jesenice, 7. maja 1961

Komunisti
Železarne Jesenice

Na sliki gostje letošnje partijske konference, med njimi tudi predsednik Izvršnega sveta LRS, tov. Boris Kraigher in Janko Rudolf, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Kranj

Delovno predsedstvo letne konference tovarniškega komiteja

Komunisti - nosilci progresivnih teženj novega gospodarskega sistema

(Nadaljevanje s 1. strani)

pomisli, češ, da s tako decentralizacijo podpiramo samovoljo in nered v procesu in da bo vsak proizvajalec gledal samo svoj obrat oziroma ekonomsko enoto. Pri vsem tem gre tudi zato, da odpravimo elemente ukazovanja in podrejenosti v družbenem smislu, ki so ostanek klasične delitve dela med izvrševalci in med tistimi, ki ukazujejo. Važno je tudi to, da v manjših enotah lahko merimo skupni učinek manjšega kolektiva in mu prepustimo odločanja o vseh zadevah, na katere lahko vpliva s svojo aktivnostjo.

S problemom prehoda na 27 ekonomskih enot in sploh decentralizacije organov delavskega upravljanja v železarni pa je tesno povezano tudi vprašanje nagrajevanja. Poročilo tovarniškega sekretarja ugodno ocenjuje uvedbo nagrajevanja po enoti izdelka, s katerim smo omogočili, da so se v precejšnji meri dvignili osebnih dohodki zaposlenih, večji pa je tudi finančni uspeh, ki je razviden iz zaključnega računa za preteklo leto. Kljub temu, da sistem nagrajevanja v naši tovarni ni slab, premalo upošteva prizadevanje manjših enot, to je obratov. Moramo odveč ugotoviti, da mora sistem delitve po učinku postati bolj univerzalen in mora zajeti vse zaposlene ljudi. To se pravi, da mora biti sistem nagrajevanja takšen, da bo zaslužek enak osebnemu učinku, dvigu dohodka ter uspehu enote in celotnega podjetja. Mnogi proizvajalci so še vedno prepričani, da so rezultati nagrajevanja odvisni samo od izračuna v knjigovodskem oddelku, kajti naši proizvajalci vse premalo vedo, da je uspeh nagrajevanja po enoti izdelka v sistemu, kakršnega imamo sedaj, odvisen tudi od dobrega ali slabega dela sosednjih obratov v okviru ekonomske enote. Prav zato se moramo potruditi, da bomo čimprej omogočili razumljivo stimulacijo neposrednim proizvajalcem in moramo organizirati nagrajevanje po enoti izdelka po posameznih oddelkih, za kar bo treba pripraviti ustrezen pravilnik. S pravilno politiko nagrajevanja bomo nagradili proizvajalca za njegovo delo in ga zadovoljili. Materialna stimulacija proizvajalca pa mora neposredno vplivati na doseganje čimboljših proizvodnih uspehov.

Spriču pomena, ki ga ima kadrovska vprašanja v podjetju, mu je bilo tudi v poročilu na letošnji konferenci tovarniškega komiteja ZKS namenjenega precej prostora. Večkrat je bilo že poudarjeno, da enega največjih problemov v naši železarni predstavlja pomanjkanje delavcev in kot poročilo ugotavlja tudi v prihodnje ne moremo pričakovati, da bi zadostili potrebam v posameznih obratih. Če bi imeli na razpolago zadostno število stanovanj, potem bi lahko ta problem v precejšnji meri ublažili. Tako pa ne moremo ugodno rešiti problema pomanjkanja delovne sile, čeprav so primeri, da je kandidatov za sprejem v železarno dovolj. — Postavlja se tudi vprašanje, kako zaposliti žene in nuditi otrokom ustreznimi šolski prostor. Ob takšni situaciji torej ni čudno, da se stalež v naši že-

lezarni pogosto menja. Statistični podatki, s katerimi razpolaga kadrovski oddelkec, kažejo, da smo v lanskem letu sprejeli na delo 1138 oseb, v istem času pa je iz podjetja odšlo 1010 oseb. Pogosti premiki delavcev neugodno vplivajo na samo proizvodnjo, predvsem pa na kvaliteto izdelkov.

Tone Jasnič, sekretar TK ZKS

Treba bo najti primerno rešitev glede nadomestitve manjkajočih nekvalificiranih delavcev in sicer z uvajanjem raznih tehničnih izboljšav v proizvodnem procesu. Prav tu lahko sprostim ustvarjalnost kolektiva z raznimi izboljšavami, novatorskimi in racionalizatorskimi predlogi prispevamo k reševanju tega problema. Ugotoviti moramo, da je na tem področju še malo narejenega. Prepričani smo, da se bo z neposredno vključitvijo kolektiva v gospodarjenje in obratu sprostila iniciativa tudi na tem področju. Seveda morajo imeti obrati v ta namen določena sredstva, da bodo lahko realizirali predlagane izboljšave.

Ob reševanju kadr. politike pa ne smemo pozabiti na delovne invalide in na osebe, ki so kako drugače nesposobne, da bi opravljale svoje delo. Treba jim bo nuditi tako zaposlitev, ki jo bodo lahko opravljali in ne bodo pri tem materialno prikrajšani. Seveda bi ravnali nečloveško in tudi nesocialistično, če bi takšne ljudi izločili iz kolektiva, ali bi jih morda smatrali kot neuporabne. Iz vsega tega je razvidno, da pri izbiranju kadrov in sploh pri reševanju kadrovske politike v podjetju ne smemo biti enostranski, temveč mora biti merilo za napredovanje strokovnost in tudi politična zrelost.

Zivimo v času, ko odločamo o smeri nadaljnjega razvoja našega podjetja. Z dobrim gospodarjenjem bomo odločali tudi o življenju naših bodočih pokolenj. Gre za prihodnost našega podjetja, ki je razvidna iz posebnega rekonstrukcijskega načrta. Program rekonstrukcije naše tovarne je bil izdelan pred nekaj meseci in ga je potrdil CDS. Zdaj bo naša naloga, da o tem načrtu razpravljamo, v razpravi pa naj sodeluje čimširši krog proizvajalcev. — Ni

treba posebej poudarjati, da je bilo vloženega ogromno truda za pripravo tega obsežnega načrta in zato nam tudi v prihodnje ne sme biti žal naporov pri izvajanju tega programa. Pričakujemo, da bodo člani obratnih kolektivov dali v razpravi vrsto tehtnih pripomb — kot na primer predlog za nove valjarne, ki naj bi jih gradili na Belškem polju. Naša dolžnost bo, da še vnaprej opozarjamo na izdelavo perspektivnega programa izgradnje stanovanj in objektov družbenega standarda, ki so v našem železarskem revirju nujno potrebni. Z izdelavo takega programa bo treba pohiteti, o programu pa naj razpravljajo tudi neposredni proizvajalci v obratih naše železarne, saj bodo tako dobro seznanjeni, da vloženi trud za nadaljnji razvoj proizvodnje prinaša tudi dobrine.

Seveda so v poročilu tovarniškega komiteja ZKS obravnavana tudi ostala važna vprašanja, o katerih pa smo v našem »Železaru« že večkrat pisali. Delegatom in gostom so bili na voljo podatki o doseženih rezultatih pri izpolnjevanju proizvodnega in finančnega načrta, kakor tudi poročilo o izpolnitvi petletnega načrta s posebnim poudarkom, da imajo pri tem veliko zaslug organi delavskega upravljanja. Pohvaliti pa je treba tudi proizvajalce za njihov trud in razumevanje, kajti brez njihovih izrednih naporov ne bi mogli s ponosom zapisati, da smo petletno plansko nalogo izpolnili v štirih namesto v petih letih.

Vloga komunistov pri decentralizaciji organov delavskega samoupravljanja

O vlogi, ki jo bodo imele organizacije ZK in njeni člani v naši železarni v prihodnje pri decentralizaciji organov delavskega samoupravljanja, je govorilo več delegatov. Osnovno načelo, po katerem se ravna Zveza komunistov pri svojem delu, v odnosu na organe samoupravljanja in oblasti, ni ukazovaje, temveč razvijanje

Mislím, da je tak kolektiv, kot je kolektiv jeseniške Železarne, najbolj poklican, da v procesu uvajanja novih socialističnih odnosov rešuje probleme realistično in z jasno perspektivo novih odnosov, ki bodo dali v bodočnosti mnogo večje rezultate kot morda neposredno jutri. Seveda, podjetje kot je jeseniška Železarna, ima na temelju naše povojne ekonomske politike še vrsto povsem specifičnih težav, ki ga v odnosu do drugih podjetij postavljajo v neenakopraven položaj. Če pa bi danes ob uvajanju novega sistema železarna poudarjala predvsem te probleme, bi se s tem objektivno priključila vsem tistim silam, ki dejansko zavirajo naš razvoj ekonomskega sistema. Tem silam namreč ni osnovna skrb za pospešeno in dosledno uvajanje novega sistema, ampak si predvsem prizadevajo, da bi s čim večjim hrupom in političnim pritiskom, brez ekonomske osnove, dosegli, da bi z vrha »dobili« čimveč sredstev. Toda s samim uvajanjem novega sistema ne ustvarjamo več novih sredstev, ki bi jih lahko »dali« delovnim kolektivom. Pač pa z uvajanjem novega sistema zagotavljamo pogoje za povečevanje produktivnosti dela, da bomo s povečano proizvodnjo ob zniževanju proizvodnih stroškov omogočili tudi izboljšanje življenjskega standarda in položaja delovnega kolektiva.

To izhodišče se mi zdi zlasti važno v zvezi z nekaterimi, objektivno manj ugodnimi pogoji, v katerih posluje jeseniška Železarna v primerjavi z drugimi sorodnimi podjetji. In te objektivne težave se bolj očitno in neposredno kažejo v novem sistemu kot v dosedanjih pogojih gospodarjenja. Ze samo dejstvo, da je Železarna v celoti vezana na surovine, ki jih mora dovažati z visokimi transportnimi stroški, postavlja podjetje v določene težje pogoje. Če bi pa sedaj zaradi teh objektivno težjih pogojev zahtevali določene privilegije, bi s tem samo sprožili in podprli plaz najrazličnejših zahtev po privilegijih, ki bi jih drugi utemeljevali zopet z drugimi težjimi pogoji, kot je na primer neizkušenosť kadrov in podobno. Za razliko od te povsem zgrešene poti pa moramo, na temelju resne analize objektivnega stanja, iskati rešitve v pogojih novega sistema, ki nam lahko edini omogoči, da si podjeje zagotovi ekonomsko utemeljeno konkurenčno sposobnost.

S tem bi namreč v določenem

smislu tudi želel odgovoriti na večkrat alternativno postavljeno vprašanje: kaj je za Železarno važnejše, ali resna, odločna akcija za modernizacijo in rekonstrukcijo podjetja ali reševanje problemov komunalne in stanovanjske izgradnje. Strinjam se, da je treba tudi v bodoče vprašanje komunalne in stanovanjske izgradnje reševati z najhitrejšim možnim tempom. Toda z novim ekonomskim sistemom je postalo za Železarno nadvse pereče vprašanje modernizacije in rekonstrukcije, če se ne izpostavi nevarnosti, da že v nekaj prihodnjih letih zaide v resno krizo na jugoslovanskem tržišču. Tako kot vsi pripravljeni načrti predvidevajo, mora biti modernizacija in rekonstrukcija podjetja usmerjena predvsem k proizvodnji višje in najvišje kvalitete, kajti le na ta način bo Železarna lahko premagala negativne vplive določenih objektivno težjih pogojev.

V našem ekonomskem sistemu imamo še vedno nekatere anomalije in neskladnosti, ki na primer ne dopuščajo, da bi prišli v celoti do izraza za Železarno določeni objektivno ugodnejši pogoji. Tako ima celotna slovenska industrija objektivno boljše pogoje na primer s tem, ker je tu bogato središče cenene elektroenergije. Ker pa v elektrogospodarskem sistemu še nimamo urejenih takih ekonomskih odnosov, ki odgovarjajo novemu ekonomskemu sistemu, ta pozitivni činitelj v slovenski industriji ne more priti do izraza. Zato v naših naporih za izpopolnitev ekonomskega sistema težimo za tem, da se vnesejo tudi v elektrogospodarstvo načela, ki smo jih uveljavili v ostalih panogah našega gospodarstva. Relativno ugodni splošni energetske pogoji so tudi eden glavnih vzrokov, zakaj se je slovenska industrija razvila do danes dosežene stopnje in zakaj je jeseniška Železarna nastala prav na tem mestu. Nasprotno pa so surovinski viri relativno oddaljeni in od tod izvirajo določene objektivne težave. Ker novi ekonomski sistem te probleme v mnogo večji meri zaostruje, se bo moralo naše gospodarstvo usposobiti za premagovanje teh težav. To je mogoče samo z doslednim izvajanjem take ekonomske politike, ki v pogojih novega ekonomskega sistema našega socialističnega gospodarstva zagotavlja, da pridejo ekonomski zakoni čimbolj do izraza.

(Nadaljevanje na 4. strani)

POZDRAVNA BRZOJAVKA CENTRALNEMU KOMITEJU ZKS

Komunisti železarji, zbrani na letni konferenci ZKS, vam pošiljamo borbene pozdrave.

Ko ocenjujemo delo komunistov v Železarni Jesenice in v družbenem političnem življenju na splošno, ugotavljamo, da je bila dejavnost komunistov v preteklem letu zadovoljliva in v skladu s stališči naše družbene stvarnosti.

Zavedamo se, da stoji pred nami še obilo nalog, ki jih moramo kot člani ZK in člani naše družbene skupnosti ustvariti in da smo mi tisti nosilci in izpolnjevalci vseh nalog, ki jih pred nas postavlja organizacija ZK, vse v cilju daljnjega poglobljanja socialističnih odnosov in zboljšanja življenjskih pogojev. Moramo biti vsepovsod aktivizatorji mednarodnega sodelovanja v borbi za mir in propagatorji aktivne koeksistence med narodi sveta.

Obljubljamo vam, da bomo pri izpolnjevanju gornjih nalog in nalog, ki jih pred nas postavlja program ZKS, vedno v prvih vrstah in se trudili, da ustvarimo čim širše pogoje aktivnega sodelovanja vseh članov naše socialistične skupnosti.

Naj živi zveza komunistov, z generalnim sekretarjem, tovarišem Titom na čelu!

Naj žive delovni ljudje Jugoslavije in napredni delavski razred vsega sveta!

šanje decentralizacije iz centra na komiteju, izvršnem odboru ali na upravi. Za pravilno rešitev vprašanja moramo pritegniti k razmišljanju in sodelovanju ves kolektiv. Proizvajalci naj sami povedo o čem želijo odločiti in s kakšnimi sredstvi so pripravljeni upravljati.

Le s sodelovanjem vseh proizvajalcev bomo dobili za naše pogoje najbolj primerno obliko organov upravljanja.

Organizacija ZK pa je treba omeniti tudi ideološko izobraževanje članov.

Vzporedno z delom osnovnih organov in ga bo treba po mnenju govornikov postaviti na trdne temelje. Anketa o ideološkem izobraževanju članov, ki so jo pred nedavnim izvedli, kaže — da nekateri člani polagajo premajhno pozornost, bodisi individualnemu ali kolektivnemu izobraževanju. Če bomo hoteli zasledovati hitri razvoj dogodkov v našem železarskem revirju, potem bodo morali člani ZK svoje delovanje usmeriti tudi na organe družbenega upravljanja izven tovarne: odbore stanovanjskih skupnosti, krajevnih skupnosti, kjer imajo komunisti dovolj možnosti, da aktivno sodelujejo ter pomagajo pri reševanju številnih nalog.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Pojasnilo upravnega odbora k pripombam kolektiva na delitev sredstev

Pred zasedanjem Centralnega delavskega sveta, na katerem bi razpravljali o delitvi sredstev splošne porabe je UO analiziral pripombe kolektiva na delitev sredstev. Zakaj se pripombe kolektiva niso mogle upoštevati, da je upravni odbor naslednja pojasnila:

Pavel Lotrič, novi predsednik upravnega odbora

vzame garancijo za najetje kredita pri stanovanjskem fondu. Ker se morajo vršiti popravila hiš iz teh sredstev, so predvidena sredstva iz delitve za tiste hiše, ki ne morejo dati odgovarjajoče udeležbe za posojilo.

VALJARNI 2400

Glede izgube komunalnega oddelka smatra UO za potrebno, da komunalni oddelki v »Železarju« podar potrebno pojasnilo, tako glede višine, kakor vzrokov izgube. UO obvešča CDS, da je v teku predlog reorganizacije komunalnega oddelka, ki bi postal oddelki s samostojnim financiranjem in kateremu bi se odgovarjajoča letna dotacija določila naprej.

JEKLOVLEK

Glede pripomb o izgradnji Počitniškega doma v Crikvenici je UO z ozirom na dodatno obremenitev po postelji in obdavičev regresa nad 250 din mnenja, naj se načrti izgotovijo, pred samo gradnjo pa bi se to vprašanje dalo kolektivu v razpravo.

KOMUNALNI ODDELEK

Pri dotaciji za Dom študentov v Ljubljani je bilo potrebno zvišanje zaradi podražitve stroškov gradnje in je vsota odgovarjajoča zahtevanim ležiščem.

PREDELOVALNI OBRATI

UO smatra, da je dotacija za redne študente v višini 15 milijonov zadostna, ker se štipendije iz delovnega razmerja krijejo iz fonda osebnih dohodkov in ne bremenijo te pozicije.

ŽICNA VALJARNA

Stroški specializacij v inozemstvu se krijejo z mednarodnimi štipendijami in ne zadevajo pozicije za strokovne ekskurzije.

KOMUNALNI ODDELEK

Glede pozicije regresa počitniškim domovom in sredstev za opremo teh domov UO smatra, da

ima ta oddelki največjo možnost, da se te potrebe znižajo, ker Počitniški domovi spadajo pod njegov delokrog.

Na splošno pripombo glede dotacije godbi »Hrušica« pojasni UO, da se je take dotacije v preteklih letih odobrilo že vsem godbam v naši občini.

JAVORNIK II

Višina članarine, odmerjena po številu članstva kolektiva ali po realizaciji podjetja. Članarina gospodarskih organizacij je pri vseh društvi računana na realizacijo.

ŽICNA VALJARNA

V dotaciji 10 milijonov, ki je namenjena ZB Jesenice za proslavo 20-letnici vstaje so vključene vse prireditve tekom tega leta in ne samo proslava na Poljanah.

JAVORNIK I

Kar se tiče dotacije Zdravstvenemu domu v Zirovnici je UO mnenja, da je za reševanje tega vprašanja poklicano Socialno zavarovanje in občina Jesenice, posebnost, ker naše podjetje Zavodu za socialno zavarovanje nakazuje tako visoke dajatve, da bi se iz viška dohodkov lahko omogočila ta gradnja.

ŽIC

UO je znano, da ŽIC iz sredstev 43 milijonov, t. j. 1 odstotek bruto dohodka, ne bo mogel kriti stroškov rednega poslovanja Industrijskega centra in dovršitve internata. Vodi se razgovori, da bi se dobila odgovarjajoča sredstva in se bo CDS o tem obvestilo.

PREDELOVALNI OBRATI

Predlog, da se od vseh investicij določi po 1 milijon za družbeni standard je po zakonskih predpisih nemogoče izvesti, ker sta fond osnovnih sredstev in pa fond splošne porabe že v sami osnovi dva različna fonda. M. P.

Ob 20-letnici vstaje jugoslovanskih narodov Nemška okupacija Gorenjske

Svoj načrt za uničenje Slovencev kot naroda so Nemci izdelali z vso nemško organizatorsko sposobnostjo in pedantnostjo. Vzlic temu pa so delali račun brez krčmarja. Niso računali na upor slovenskega ljudstva, ki ga je pripravljala Komunistična partija v sodelovanju z vsemi naprednimi in svobodoljubnimi silami, s katerimi je sodelovala že v predvojnih letih. Tako se je na Jesenicah na pobudo Jožeta Gregorčiča že dva dni po okupaciji Jesenic osnoval vojni-obrambni komite. Dne 20. aprila 1941 so se zbrali na Slamnikih nad Bohinjsko Belo komunisti z Jesenic, Bleda in Bohinja na konferenci, na kateri so sklenili začeti priprave za organiziranje odpora. Teden dni kasneje, dne 27. aprila 1941, se je na pobudo CK KPS osnovala v Ljubljani Protiimperialistična fronta, ki so se ji pridružili krščanski socialisti, levo krilo Sokolov in kulturni delavci z namenom, da organizira osvobodilni boj slovenskega naroda. Ta fronta se je kasneje preimenovala v Osvobodilno fronto slovenskega naroda in pod vodstvom KPS postala vodilna sila slovenskega boja proti okupatorjem. Dne 1. maja 1941 je CK KPJ pod vodstvom tov. Tita naslovil na slovenske komuniste med drugim tudi naslednje besede: »V teh težkih dneh, ki jih preživlja slovenski narod, so prav komunisti Slovenije poklicani dvigati samozavest in borbenost naroda ter vero v skrajnejšo osvoboditev, v boljšo in srečnejšo prihodnost. — Komunisti Slovenije morajo biti tista vez, ki naj spaja borbo slovenskega naroda z borbo vseh ostalih narodov Jugoslavije za njihovo nacionalno in socialno osvoboditev.« Maja 1941 so se pripravile za upor na Gorenjskem nadaljevale. Dne 1. maja 1941 je bil pri Konici na Javorniku sestanelek javorniških komunistov. Maja je bil pri Okrožnem komiteju KPS Jesenice ustanovljen Vojno-revolucionarni komite, ki so ga tvorili Jože Gregorčič, Polde Stražičar, Ivan Bertonec-Johan, Alojz Hrovat in Jože Azman. V Trzinu je bila ustanovljena frontna organizacija. Jože Azman, Tomaž Godec in Ivan Zupan so pripravljali odpor proti okupatorju v Bohinju, Jaka Bernard in Andrej Prešeren pa na blejsko-gorjanskem področju. V Škofjo Loko sta prinesla navodila za organiziranje odpora Boris Ziberl in Tončka Stegnar, sestanki pa so bili v hiši sekretarja partijske celice Franca Pfajfarja. Organizacijo v Kranju je vodil sekretar Okrožnega komiteja KPS Kranj, Franc Vodopivec s pomočjo Toma Brejca. Podtalni tok vstaje je zajel maja že vso Gorenjsko. Konec maja 1941 so sekretarji gorenjskih okrožij KPS prejeli poziv CK KPS, naj pridejo takoj v Ljubljano, kjer je v dne 1. in 2. junija 1941 zasedala v Ivančičevi vili v Mencingerjevi ulici razširjena seja CK PKS, sklicana v smislu seje CK KPJ, ki je bila 10. maja 1941 v Zagrebu. Te razširjene seje CK KPS v Ljubljani so se udeležili za jeseniško okrožje Jože Gregorčič, za kranjsko okrožje Franc Vodopivec in za kamniško Tomo Brejca. Navzoča pa sta bila tudi člana CK KPS Stane Žagar in Lojze Kebe-Štefan, ki ju je CK KPS določil v vodstvo vstaje na Gorenjskem. Na tej seji je tov. Edvard Kardelj temeljito analiziral tedanji mednarodni položaj, tov. Miha Murinko pa je na podlagi referatov in razprave, v katero so posegli Franc Leskošek-Luka, ki je od maja 1941 vodil vojaško komisijo pri CK KPS, Aleš Bebler in drugi, prebral vrsto sklepov, ki so jih sprejeli za nadaljnje delo osnovnih organizacij s ciljem, da se pripravi

oborožena vstaja v Sloveniji. — Vstaja naj bi se pričela ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, ki ga je CK KPJ že na svoji seji maja 1941 v Zagrebu predvideval in ki bi nudil objektivne pogoje za uspešen potek vstaje v Sloveniji.

Po uspešno zaključeni konferenci, ki jo je bil pripravil takratni sekretar CK KPS Tone Tomšič, so sledile konference glavnih voditeljev vstaje v Sloveniji z delegati posameznih okrožij za vsako pokrajino posebej. Sekretarji gorenjskih okrožij Jože Gregorčič, Tomo Brejca in Franc Vodopivec so se v hiši nekakega mizarja na Brdu pri Ljubljani sestali s tovarišema Edvardom Kardeljem in Alešem Beblerjem. Po natančnem poročilu sekretarjev gorenjskih okrožij o položaju in razpoloženju ljudstva na terenu je tovariš Edvard Kardelj podrobno obrazložil, kako naj potekajo priprave za oboroženi boj proti okupatorju na Gorenjskem, tovariš Aleš Bebler pa je govoril o pomenu in nalogah vojnorevolucionarnih komitejev, ki jih je treba, kjer jih še ni, takoj organizirati.

V Kranju, kjer je bil sekretar Okrožnega komiteja KPS Franc Vodopivec, vojnorevolucionarni komite še ni deloval. Okrožni komite v Kranju, ki je že na svoji prvi seji v času okupacije sklenil, da bo pospešil zbiranje orožja, municije, sanitetnega materiala, živeža, obleke, pripravil bunkerje za material in ilegalce, zbiral denar za osvobodilno gibanje, je moral pohiteti. Deset dni po junijski konferenci v Ljubljani, ki je razplamtela dejavnost za pripravo vstaje na terenu, je prišel v Kranj tov. Tomo Brejca in se sestel s sekretarjem kranjskega okrožja, Francem Vodopivcem. Ta je medtem že pripravil seznam tovarišev, ki naj bi tvorili vojnorevolucionarni komite kranjskega okrožja. Tomo Brejca je soglašal s predlaganimi tovariši (Franc Vodopivec, Franc Mrak, Franc Nartnik, Rudi Papež in Jože Janežič), le za tovariša, ki naj bi v samem začetku prevzel vodstvo akcij, se nista morala zediniti. — Vodstvo osvobodilnega gibanja v Sloveniji je namreč zahtevalo, naj bo vojaški voditelj telesno zdrav, vpliven, politično zvest in sposoben voditi vojaške akcije. — Naposled sta se zmenila za dva tovariša.

Dne 22. junija 1941 se je izpolnilo predvidevanje CK KPJ na majski konferenci v Zagrebu; Nemčija je napadla Sovjetsko zvezo. Partijske organizacije so ta dan skopo povsod imele sestanke, na katerih so razpravljali o tem najnovejšem dogodku in pozvali komuniste, naj bodo v pripravljenosti in naj se umaknejo v ilegalo. Predvidevani dogodek jih je nekoliko prehitel in morali so pospešiti priprave za vstajo. Ta dan so odšli že prvi partizani z Jesenic, pa tudi iz drugih krajev na Gorenjskem v gozdove. Odhodi so se nadaljevali tudi naslednje dni. Dne 25. junija je odšla v partizane večja skupina članov KP iz Trzinu. Nemške aretacije komunistov pa so odhod že pospešile. Med aretiranimi komunisti, ki jim ni uspelo umakniti se v ilegalo, je bila na Jesenicah tudi nekdanja sekretarka jeseniškega okrožja Marija Žumer-Potočnikova, ki je okusila že predvojno preganjanje komunistov in doživela Glavnjačo, kjer je bila zaprta sedemdeset dni. Aretirane komuniste z Jesenic so Nemci najprej odpeljali v Celovec, od tam pa v uničevalna taborišča. V noči med 29. in 30. junijem 1941 so gestapovci aretirali kompromitirane komuniste tudi v Škofjo Loko.

(Dalje prihodnjic)

Počastili smo praznik dela — 1. maj

Nismo se zmotili, ko smo v naši prvomajski številki čestitali bralcem »Železarja« in jim želeli ob praznovanju 1. maja veliko radosti in veselja. Lepo vreme je omogočilo prebivalcem Jesenic in okolice, da so v zelo velikem številu obiskali Poljane, kjer se že po tradiciji zbirajo delovni ljudje vrsto let in praznujejo praznik dela kar najbolj sproščeno. Tudi iz drugih krajev naše republike, predvsem s Planine nad Jesenicami in s Pristave smo prejeli poročila, da je bilo v prazničnih dneh zelo živahno. Jeseniški železarji in člani ostalih kolektivov in ustanov naše občine so praznovali svoj praznik z obujanjem spominov na leta, ko je bilo praznovanje delavskega praznika s strani takratnih vladajočih režimov onemogočeno.

Dan pred 1. majem so bila v železarni in v ostalih podjetjih naše občine množična zborovanja

delavcev. Na teh zborovanjih so predstavniki sindikalne organizacije seznanili zbrane delavce s pomenom praznovanja delavskega praznika, ki ga praznujemo že več kakor pol stoletja.

Na predvečer 1. maja je bila na Jesenicah slavnostna akademija, ki je bila lepo obiskana in je lepo uspela. Program so izvajali člani komornega zbora, recitatorji Čufarjevega gledališča in člani ansambla narodnih plesov jeseniške

Svobode. V povezavi s programom pa so predvajali tudi nekaj lepih barvnih diapozitivov, tako da je bila letošnja prvomajska proslava na Jesenicah res veličastna.

V zvezi s praznovanjem 1. maja naj opozorimo še na sodelovanje jeseniških železarjev v veličastni prvomajski paradi v Ljubljani. Sodelovalo je okrog 80 članov kolektiva, ki so zastopali našo železarno v eni najlepših parad po osvoboditvi.

Delovne akcije ob 20-letnici vstaje

Vsa leta po osvoboditvi slavi naša mladina velike uspehe v prostovoljnih delovnih akcijah. Te akcije posegajo v zgraditev zelo pomembnih objektov komunalnih naprav in družbenega standarda.

Tudi udeležba odraslih v povojnih letih kaže lepe uspehe. Pomembnost prostovoljnih delovnih akcij pa je v letošnjem letu toliko častnejša, ko proslavljamo jubilej: — 20-letnico splošne vstaje jugoslovanskih narodov.

S tem namenom je sekretariat IO ZO SZDL Jugoslavije izdal pismo, v katerem priporoča ustanovitve odborov, ki bodo organizirali in vodili delovne akcije mladine in odraslih.

V mnogih okrajih in občinah te akcije že potekajo. Tudi naš Občinski odbor SZDL se je priključil tej splošni jugoslovanski akciji in na seji IO imenoval odbor, istčasno pa priporoča postavitev odborov na sedežih krajevnih odborov SZDL.

Oglejmo si uspehe delovnih akcij na področju mesta Jesenice, ki

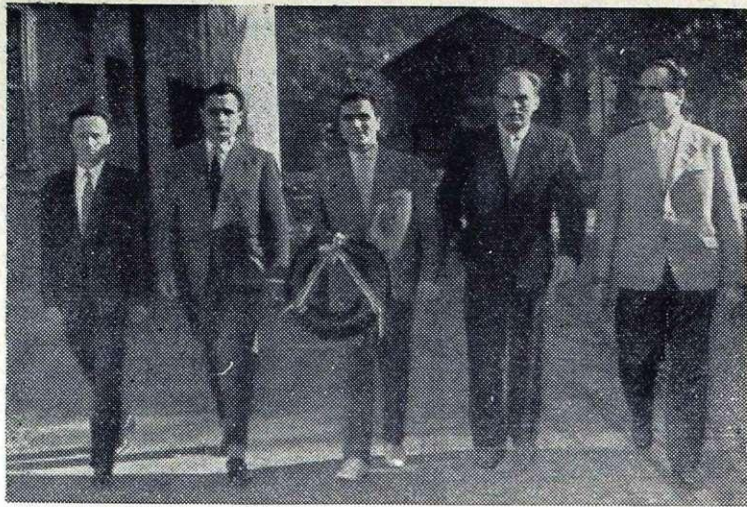
jih je organiziral odbor OF Jesenice. Omenjene prostovoljne delovne

Leto	Število udeležencev	Izvršenih ur	Podeljenih značk		
			zlatih	srebrnih	bronastih
1947	179	8.065	6	21	92
1948	320	20.550	68	46	206
1949	1.083	192.213	268	210	605
1950	5.074	157.368	—	—	—
Skupaj	6.656	378.196	342	277	903

ure so bile organizirane s strani Občinskega odbora OF. Poleg teh prostovoljnih delovnih akcij pa je bilo organiziranih in izvršenih veliko število delovnih ur v podjetjih, saj se spominjamo, da smo po osvoboditvi prispevali vsak mesec po eno nedeljo kot prostovoljno, neplačano delo v korist obnove porušene domovine. Te akcije naj nam bodo vzgled za uspešno izvajanje letošnje akcije.

Jeseniški železarji med veličastnim prvomajskim sprevodom v Ljubljani

Clani delegacije z letošnje konference, ki so ponesli venec k spomeniku padlim borcev na Jesenicah

Iz razprave tovariša Borisa Kraigherja

(Nadaljevanje z 2. strani)

V tej smeri bomo lahko dosegli rezultate le v okviru istočasnega procesa za čimvečje uveljavljanje neposrednega interesa samih delovnih kolektivov pri razvijanju proizvodnje. Ob tem pa je treba jasno poudariti, da bistvo naših sprememb v novem ekonomskem sistemu ni vprašanje decentralizacije. Osnovna tendenca je v razvijanju takih proizvodnih odnosov, ki omogočajo čimvečje povečanje produktivnosti dela in ki ustvarjajo pogoje, kjer prihaja — na temelju »načela dohodka« — individualni interes proizvajalca čimbolj v sklad z interesom kolektiva in celotne socialistične skupnosti. Ob takem pojmovanju pa sedaj vprašanje formiranja ekonomskih enot ni vprašanje decentralizacije, vprašanje enostavnega prenašanja funkcij navzdol. V tem izredno revolucionarnem procesu v našem gospodarstvu gre v bistvu celo za obratni proces, kjer postavljamo temelj na proizvajalca v ekonomski enoti in kjer formiramo vse tiste skupne funkcije podjetja, ki so potrebne zato, da bo lahko ta ekonomska enota čimbolj uspevala v svojem delu. Zato problemov ob uvajanju novega ekonomskega sistema ne smemo postavljati s stališča tistih, »ki terjajo svoje pravice« na eni in nekkih birokratov, »ki jih nočejo dati, ki jih nočejo prenesti na nižje note« na drugi strani. Če bi izhajali iz takih stališč, potem bi bila velika nevarnost, da bi res lahko zašli v napake, ki jih danes na Vzhodu očitajo našemu sistemu, češ da zapuščamo osnovne principe gospodarskega razvoja, ki terjajo, da je treba v gospodarstvu koordinirati, da je treba združevati proizvodna sredstva, da bi jih lahko čimbolj izkoristili. Toda v našem novem sistemu ni bistvo v prenašanju funkcij navzdol, ampak v utrjevanju in razvijanju ekonomskih enot in potem iz ekonomskih enot izhajajoče razvijanje in koncentracija vseh tistih skupnih funkcij podjetja, ki so potrebne za čimvečje in racionalno rast proizvodnje. Zato primer Iskre, kjer se združuje celo več podjetij, ni v nasprotju z našim procesom razvijanja novega ekonomskega sistema in novih družbenih socialističnih odnosov.

Seveda pa tako zasnovani razvoj terja, da pravilno gledamo na funkcijo skupnih služb v gospodarskih organizacijah, kjer na primer konstrukcijski biroji in ostale skupne službe prav tako lahko tvorijo ekonomsko enoto. To vprašanje pa je zelo komplicirano in ga je treba reševati na širši družbeni osnovi, pri čemer

naj igra osnovno vlogo organizacija proizvodnje in sam tehnološki proces. Zato imajo zelo prav tovariši, ki opozarjajo, da se pri uvajanju ekonomskih enot ne smemo posluževati šablon. Tu je potrebna analiza proizvodnih funkcij posameznih enot, a pri tem nikakor ne smemo oslabiti osrednjih funkcij tistih skupnih služb, ki so potrebne za skladno delo vsake od teh enot. Sicer bi lahko prihajalo do nasprotij med enotami, do medsebojnega trenja in do neke vrste mezdskih odnosov na drugi ravni kot smo jih imeli doslej. Zato govorimo o nagrajevanju po učinku samo kot o eni od oblik delitve dohodka, samo kot o obliki, ki nam omogoča, da najdemo določena objektivna merila za delitev dohodka. Naš novi sistem temelji predvsem na tem, da nimamo več plač, da opušča mo stari sistem nagrajevanja in uvajamo delitev dohodka v celoten organizem podjetja.

Reševanje te problematike terja resne priprave in zelo nevarno bi bilo vsako forsiranje z raznim določanjem rokov. Da, odločno se je treba boriti za uvajanje novega sistema in proti vsem tistim, ki zavirajo dosledno uveljavljanje samoupravljanja. Nikakor pa bi se ne smeli spuščati v poenostavljanje, ker bi s slabo pripravljenimi ali vsiljenimi rešitvami lahko spravili v nevarnost celotno organizacijo podjetja. Glede tega pa je še prav posebno velika odgovornost jeseniške Železarne, enega največjih in najbolj razvitih podjetij v Jugoslaviji. Reševanje teh vprašanj v jeseniški Železarni bo v znatni meri vplivalo tudi na delo drugih gospodarskih organizacij.

V nadaljevanju bi navezal na razpravo enega od tovarišev, ki je omenil, da naš delavec pravzaprav še ni občutil pozitivnih strani novega ekonomskega sistema, doslej je občutil le negativne pojave v obliki povišanja cen nekaterih proizvodov in proizvodnih stroškov. Zavedati se moramo, da je uvajanje novega ekonomskega sistema težaven in dolgotrajen proces, vendar v gospodarstvu že danes čutimo pozitivne rezultate, dočim s stališča individualnega potrošnika ne bo lahko že takoj danes zaznati vseh pozitivnih prednosti novega sistema. Ravno naloga Zveze komunistov pa je, da v tem procesu nastopa ofenzivno, in to predvsem s prizadevanjem za čimbolj dosledno uvajanje novega sistema. Vsako ostajanje na mestu pomeni le podaljševanje začetnih težav, ki jih danes nujno spremlja določena skepsa. Naloga komunistov je, da so odločni v boju proti

skepsi, kjer se pojavlja, saj odlika komunistov je bila vedno, da so znali aktivirati zavestne sile za doseganje določenih ciljev, kljub trenutnim težavam, s katerimi so se morali boriti pri izvrševanju teh nalog. Predvsem pa je naloga komunistov, da so odločni v boju za uvajanje novega sistema, za uveljavljanje novih družbenih odnosov. Zdi se mi, da vse premalo razpravljamo in upoštevamo številne pozitivne možnosti, ki jih daje novi sistem, ki pa jih morajo kolektivi zavestno izkoristiti z vse bolj racionalnim gospodarjenjem. Med drugim se odpirajo mnogo širše možnosti za kooperacijo med podjetji, pa tudi za to, da si več podjetij organizira skupne pomožne službe, kar vse lahko vodi k znatnemu znižanju proizvodnih stroškov. Prav na tem področju so v našem gospodarstvu še ogromne rezerve, saj v naših podjetjih so številne remontne delavnice, kjer so proizvodna sredstva neekonomsko izkoriščena, produktivnost dela pa zelo nizka itd., vendar jih je dosežanji sistem nekako ščitil. Tu bi se morali komunisti aktivirati predvsem v tem, da pogledajo preko plovov svojega podjetja in da ugotovijo, kje bi si lahko z določeno kooperacijo s strokovno usposobljenim podjetjem na primer zagotovili proizvode, ki jih danes na obrtniški način izdelujejo v raznih svojih delavnicah. V zvezi s sodobno organizacijo takih pomožnih obratov se lahko postavi tudi vprašanje zaposlovanja delovne sile. Novi ekonomski sistem postavlja vprašanje zaposlovanja odvisne delovne sile, ki ga je možno med drugim reševati z ustanavljanjem novih kvalificiranih uslužnostnih podjetij. S tem pa seveda že prehajamo na široke možnosti, ki nam jih ravno v tem pogledu odpirajo v Jugoslaviji in Sloveniji odločno preslabo razvite terciarne dejavnosti.

Posredno pa tudi neposredno so z uvajanjem novega gospodarskega sistema povezane številne družbene dejavnosti; med temi gotovo zavzema eno prvih mest reform celotnega področja strokovnega izobraževanja. Zato je važno, da komunisti v podjetju razvijajo interes celotnega delovnega kolektiva za reševanje problemov tudi izven podjetja na področju ostalih gospodarskih dejavnosti in družbenih služb. To seveda ne pomeni zahteve, da naj Železarna oddvoji več sredstev za razvijanje drugih dejavnosti; gre le za skupno reševanje teh problemov, za vključevanje podjetja v to problematiko v skladu s procesom modernizacije in rekonstrukcije Železarne.

Pred občinsko konferenco ZKS Jesenice

Zveza komunistov občine Jesenice bo imela svojo redno konferenco 26. maja 1961 v dvorani pri Jelenju.

Enodnevnu zasedanju bo prisostvovalo 152, v osnovnih organizacijah ŽK izvoljenih delegatov, 35 članov dosedanjega komiteja in povabljeni gostje.

Priprave na konferenco potekajo že od meseca marca s tem, da je 51 osnovnih organizacij uspešno in kvalitetno najboljšje izvedlo svoje redne letne konference, kakor tudi tovarniški komite ZKS Železarne Jesenice.

Celotno poročilo o delu Občinskega komiteja in Zveze komunistov v naši komuni so delegati že prejeli, tako da bodo lahko na konferenci konstruktivno ocenili naše dosedanje delo in dali smernice za bodočo nadaljnjo krepitev Zveze komunistov.

Iz vseh poročil je razvidno, da je naša Zveza komunistov tudi v zadnjih dveh letih uveljavljala načela programa ŽK Jugoslavije, da se je otresla starih metod delovanja in stalno iskala novih poti za krepitev odnosov, ki se uveljavljajo v vsakodnevni praksi. Go-

spodarski in družbeni sistem je v naši komuni dosegel stopnjo, v kateri je komuna postala odločilno prizorišče, kjer pride do izraza preobrazba v svojih najbolj bistvenih potezah. Na zasedanju zadnje občinske konference, ki je bila 29. maja 1959, leta, smo po poročilih in razpravi sprejeli resolucijo, ki je predstavljala program bodočega dela ŽK v naši občini. Iz resolucije je razvidno, da smo probleme in takrat aktualna vprašanja družbenega razvoja obravnavali s takratnimi stališči — prostora in časa, v katerem smo bili. Že takrat smo ugotovili, da so bili naši politični koncepti dokaj pravilni, da smo se že skoraj otresli starih metod delovanja, s katerimi je obračunal VI. kongres ŽKJ in da smo probleme obravnavali v luči programa in Statuta VII. kongresa ŽKJ. Že takrat smo se zavedali, da pred komunisti v naši občini stojijo še ogromne naloge, predvsem v angažiranju samega sebe in vseh državljanov, za akcijo nadaljnega razvoja družbenih odnosov. Z doseganimi rezultati nismo bili zadovoljni, zato smo si zadali nalogo, da moramo tudi v pogledu delavskega in družbenega samoupravljanja vsestransko napredovati.

Delavsko in družbeno samoupravljanje pa je v zadnjih dveh letih v naši komuni zelo napredovalo in se razmahnilo in nam nadaljnji proces decentralizacije ne bo delal mnogo in posebnih težav.

Naše osnovne organizacije ŽK so resolucijo zadnje konference poleg drugega političnega gradiva predelavale in na njeni osnovi sprejemale programe svojega dela in jih seveda tudi izvajale. Zato uspehi na vseh področjih našega življenja niso izostali. Ne moremo trditi in tudi mi res, da je uspešen vsesplošni napredek le zasloga Zveze komunistov in njenih članov. Člani ŽK so se sicer borili za načela programa ŽKJ in resolucije, več vredno pa je to, da so znali k sodelovanju pritegniti ostale proizvajalce in državljane, ki so skupno ustvarjali pogoje za napredek družbeno-političnih odnosov in življenja v naši komuni.

Na občinski konferenci bomo obravnavali sedanje razmere nagelega razvoja gospodarskega sistema in družbenega ter delavskega samoupravljanja in vlogo in naloge Zveze komunistov pri vzpodbujanju vseh družbenih sil v naši komuni za boljše počutje vseh delovnih ljudi.

Ivan Saksida

Vloga komunistov

pri decentralizaciji delavskega upravljanja

(Nadaljevanje z 2. strani)

Naši uspehi so vedno večji

Ko je predsednik Izvršnega odbora sindikalne organizacije razpravljajal o nekaterih problemih, je poudaril, da so doseženi uspehi v letu 1960 večji v primerjavi z uspehi v letu 1959. Vse kaže, da naše proizvajalce zanima sedanji sistem nagrajevanja, vendar meni, da ni dovolj stimulativen, ker se izgublja zelo pogosto v povprečju ekonomskih enot, ki so prevelike in zajemajo preveč obratov. Nov gospodarski sistem, o katerem v zadnjem času zelo pogosto razpravljamo, ima prav gotovo številne prednosti, ki pa jih člani našega kolektiva za sedaj še ne občutijo. Ugotovitev, da smo novi gospodarski sistem v tovarni premalo tolmačili, menda ni odveč, toda še imamo čas, da delavce — proizvajalce seznanimo z novostmi, ki jih prinaša novi gospodarski sistem. Našim delavcem moramo povedati, da je osebni dohodek odvisen od dobrega ali slabega gospodarjenja podjetij.

Strokovni kader v vlogi organizatorja in vzgojitelja

Kakor v poročilu, tako je bila tudi v razpravi zelo pogosto omenjena kadrovska politika in s tem v zvezi tudi tako imenovani medsebojni odnosi med nadrejenimi in podrejenimi. Direktor kadrovskega sektorja je v svoji razpravi najprej opozoril, da ustanavljanje EE ne sme biti organizirano šablonsko in formalno. EE moramo ustanoviti predvsem tam, kjer obstojijo za to določeni pogoji. Še vedno se dogaja, da vodilni delavci od predelavca navzgor nimajo pravih odnosov do podrejenih, kljub temu, da je čas komandiranja in priganjačev za nami. Vodilni delavci imajo danes nove naloge in morajo biti organizatorji proizvodnje in hkrati tudi vzgojitelji. V svoji razpravi je direktor kadrovskega sektorja zelo kritično ocenil delo aktivna komunistov vodilnih uslužbencev in opozoril na to, da bodo morali leti svojo dejavnost v tem aktivu poživiti, sicer jih bo pregazil hiter razvoj. Živimo v času, ko prehajamo od oblasti v imenu ljudstva na oblast ljudstva in tega se moramo dobro zavedati, sicer pa velja že znano pravilo »več zapužanja v kolektiv«.

Na tem mestu je treba omeniti še problem nagrajevanja. Predsednik sindikata ima prav, ko pravi, da ne smemo čakati na to, kaj nam bodo prinesli določeni instrumenti. Že doslej znani predpisi nam jasno pokažejo, v kakšnem položaju smo in v kakšnem bomo, če bomo dobro gospodarili. To pomeni, da lahko začnemo takoj z reševanjem te problematike, kajti vprašanje je, koliko časa bo kolektiv še pripravljen čakati na obljube z raznimi roki. Res je, da obljubujemo in odlašamo iz meseca v mesec, organi delavskega upravljanja pa bodo morali odločno spregovoriti in kolektivu povedati, kakšen je položaj in s kakšnimi sredstvi razpolagamo, kako bomo ta sredstva delili na sklade in na osebni dohodek. Ne kaže, da bi nekaj vsiljevali od zgoraj navzdol, kajti s tem bi zgrešili svoj cilj. Naloga organov

pa je, da določijo instrumente, medtem ko naj notranjo delitev opravijo obratni kolektivi. Če se bomo tako ravnali, potem bomo lahko že do konca maja zadevo uredili.

O novem gospodarskem sistemu in še nekaterih problemih

Glavni direktor podjetja ing. Matevž Hafner je v svoji razpravi najprej obravnaval prehod na novo delitev dohodka med družbo in gospodarsko organizacijo. Ugotovil je, da smo se več let borili za to, da smo uveljavili predvideni gospodarski sistem, čigar prednosti za enkrat še ne občutimo v zadostni meri. Z novim gospodarskim sistemom se bo marsikaj spremenilo. Podjetja in komuna bodo odslej razpolagala s 85 odstotki dohodkov, kar je zelo veliko v primerjavi z dohodki, ki so nam ostali ob dosednji delitvi, če upoštevamo vse obvezne dajatve družbi. Z uveljavitvijo novega sistema bo šele omogočeno dobro gospodarjenje obratnim delavskim svetom v posameznih ekonomskih enotah in sploh organom upravljanja, kajti zdaj bodo dobili potrebno materialno osnovo, kolektiv pa bo razpolagal tudi s celotno amortizacijo. To je velik napredek. V nadaljevanju svoje razprave je tov. direktor ponovno opozoril na že znani problem v zvezi s stopnjo amortizacije, ki je za naše podjetje še vedno prenizka. V lamskem letu je bilo precej truda, da so naši organi ugodili zahtevi in zvišali stopnjo amortizacije od 3,5 na 4,5 %. Treba pa se bo še naprej boriti, da bomo dosegli stopnjo 5,5 odstotka.

Ob obravnavanju gospodarske problematike v našem podjetju ne moremo preko cen metalurških izdelkov, kjer je še vedno precej težav. Tov. direktor je opozoril na problem plačevanja s strani naših kupcev. Njihovi dolgovi so vedno večji in znašajo v prvem četrtletju letošnjega leta 5 milijard 200 milijonov dinarjev, kar negativno vpliva na našo gospodarsko dejavnost.

Ni treba posebej poudarjati, da je rekonstrukcija tovarne izrednega pomena. V bližnji prihodnosti bo izvedena revizija predlagane načrta rekonstrukcije, nato pa se bodo začeli razgovori z banko za dodelitev sredstev, s katerimi bo omogočen začetek del, o katerih smo že obširneje pisali v našem časopisu in reviji.

Se o delu članov ŽK

»O aktivnosti članov ŽK ne moremo soditi samo po številu, oziroma odstotku prisotnih na sestanku, ampak tudi po tem, kako člani sodelujejo pri sprejemanju določenih načel, ki so se jih dolžni držati in jih zagovarjati v kolektivu.

Mislím, da tiste osnovne organizacije, ki so slabosti skušale odstraniti s kaznovanjem in so že v tem videle rešitev, niso delale prav in se morda ne motim mnogo, če trdim, da tudi niso mnogo uspele.

Naš družbeni in gospodarski razvoj je postavil ŽK v popolnoma nove pogoje dela in prav pri tem mnogi člani ŽK iščejo samega sebe. Danes biti politični akti-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Z občnega zbora ObSS Jesenice

V nedeljo, 23. aprila, je bilo na Jesenicah plenarno zasedanje občinskega sindikalnega sveta Jesenice. Letošnji občni zbor je trajal skoraj mesec dni, in sicer tako, da so posamezne komisije: komisija za delavsko in družbeno upravljanje, komisija za gospodarstvo, komisija za skrb za delovnega človeka in rekreacijo ter organizacijska komisija, zase dale ločeno.

Zadnje plenarno zasedanje je bilo le rezime vseh prejšnjih zasedanj, izvoljen pa je bil tudi nov plenum občinskega sindikalnega sveta. Če letošnji občni zbor analiziramo, lahko ugotovimo, da se ga je udeležilo preko 600 tovaršev in tovarišic, v razpravi pa je sodelovalo več kot 60 diskutantov. Tako je občni zbor vsestransko analiziral stanje in pojave v gospodarstvu, predvsem s poudarkom na novo delitev dohodka. Ta nova delitev ne prinaša samo ekonomskih sprememb v naše družbeno življenje, čeprav so te zelo važne in dajejo nekatere že znane rezultate v tem smislu, da gospodarske organizacije drugače ravnaajo s sredstvi in vodijo o gospodarjenju večjo skrb kot doslej.

Janko Burnik med razpravo

Pri gospodarskih investicijah se zavzemamo za tiste, ki so rentabilnejše in ki že sedaj kažejo, da kolikor bo imel kolektiv boljše pogoje in večji dohodek, ko bo investicija dokončno realizirana. Strinjamo se z rekonstrukcijo železarne prav zaradi tega, ker program zajema te elemente in se realizacija ne veča na podlagi večjega zaposlovanja ljudi. V zvezi s tem zastopamo stališče, da se mora vzporedno z rekonstrukcijo izbirati in izvrševati tudi načrt družbenega standarda.

Torej, vse gospodarske investicije moramo obravnavati skladno s položajem človeka, saj je to v socializmu skladen problem in ga ne moremo ločiti. Doslej so bila podjetja, trgovinska in obrtniška v statusu, da je bila občina investitor. Pri takem načinu niso bili dovolj zainteresirani za rentabilnost, ampak so imeli le precejšnjo željo za gradnjo večjih objektov, toda kasneje, ko bi morali imeti koristi, pa jih je to bremenilo. Zato se zavzemamo, da je potrebno napraviti več doslednih analiz in ekonomskih izračunov, ki naj pokažejo rentabilnost in ekonomsko upravičenost gradnje. Na ta način bodo ljudje realno odločili in sklepali.

Pri družbenem standardu je pomembno prvo vprašanje — stanovanjska izgradnja. To vprašanje še vedno rešujemo prepočasno. Zavzemamo se za to, da to problematiko obravnava sleherni delavski svet in da se angažirajo

Maks Krmelj, predsednik organizacijske komisije pri Občinskem svetu in tajnik ObSS

sredstva od posameznikov. Druga stvar, o kateri smo govorili, je družbena prehrana. Ugotovili smo, da smo delno napredovali, da pa je še vedno odprto vprašanje obrata družbene prehrane, saj so menze prav pri gradbenih podjetjih nehygienične in slabe. Če bi združevali sredstva, vsaj tista, katera bodo morala podjetja v ta namen vložiti in za organizacijo, ki je v sedanjih pogojih še zelo draga, bi problem začeli lahko reševati.

Poseben problem, ki je bil tudi v razpravi obravnavan, je položaj gradbenih delavcev. Tu je vprašanje skrbi za delavca, ki je zelo slabo reševano. Kaže se že v načinu »nabiranja« delovne sile, stanovanj v barakah, neurejene kadrovske službe itd. Pri tem se zavzemamo za to, da bi ObLO sprejel odlok o minimalni stanovanjski ureditvi in da se danje barake sploh odpadejo.

Problem je tudi glede lokacij za samske domove, ki se navadno odredajo v preveč oddaljenih krajih in bi lahko govorili o nekakšni izoliranosti itd.

Razpravljali smo tudi o vprašanju, ki se nanaša na gradnjo novega Delavskega doma na Jesenicah. Inicijativni odbor, ki je bil izvoljen pred poldrugim letom, bo moral pristopiti k zbiranju sredstev. Treba bo tudi predvideti, kdaj bi začeli za gradnjo.

Mnogo smo govorili tudi o nadaljnji decentralizaciji organov

delavskega upravljanja. Poleg Železarne Jesenice, kjer je bilo že na redni letni skupščini določeno stališče, smo govorili tudi o manjših podjetjih v naši občini in stojimo na stališču, da moramo vsepovsod začeti z ustanavljanjem ekonomskih enot. V trgovskih podjetjih, gostinstvu in obrti bi bile lahko za posamezne poslovalnice ustanovljene takšne enote. Seveda morajo že prej izdelati sistem ločenega prikazovanja stroškov in določiti odnose s centralnimi službami. Vsa razprava o delavskem in družbenem upravljanju se je nanašala na gospodarstvo. Na občnem zboru smo govorili tudi o izobraževanju, nagrajevanju ter o izkoriščanju oddihov, precej pa tudi o delu sindikalnih organizacij, o metodah njihovega dela in drugem. Sindikalne organizacije morajo skrbeti za uspešen nadaljnji razvoj in za to, da bodo naši delavci postali upravljalci in bodo morale vso svojo dejavnost posvetiti tej problematiki. Skrbeti bodo morale tudi za boljša sodelovanja z višjimi uslužbenci in strokovnjaki, ker so ti že na takih mestih, kjer bi lahko napravili z negativnimi prijemi precej škode. Na plenarnem zasedanju je bil izvoljen nov plenum občinskega sindikalnega sveta, ki šteje 71 članov ter pet članov nadzornega odbora. Na prvi konstituantni seji je bilo izvoljenih 17 članov predsedstva in komisije, ki bodo delale v okviru občinskega sindikalnega sveta. To so komisije za družbeno in delavsko upravljanje, komisija za gospodarstvo, komisija za skrb za delovnega človeka in rekreacijo ter komisija za prošnje in pritožbe

S. N.

Iz razprave na konferenci ZK

(Nadaljevanje s 4. strani)

vist ne pomeni biti samo visoko zaveden, ne pomeni samo poznati končni cilj, ki ga je zelo težko določiti, ker se to, kar nam je bilo včeraj cilj, danes umika pred boljšim in naprednejšim. — Biti komunist pomeni nenehno širiti svoje znanje, nenehno iskati nekaj novega, boljšega, oblikovati življenje in delo naše skupnosti v zavestno enotno silo na poti družbenega in gospodarskega razvoja. Vse to pa je potrebno delati brez določenih receptov in formul, ki bi jih posredoval nekdo od vrha. Vse to delo je odvisno od pogojev in sposobnosti samih ljudi tam, kjer živijo.

Mar se nam pri tem ne vsiljuje vprašanje, ali smo sposobni vsi člani ZK stopiti na čelo tako silnega poleta in stati tam, kjer je naše mesto, pred množico. Prepričan sem, da so vsi tisti, ki so se predloži ozirali nazaj, zamudili in bodo rabili pomoč, da se bodo rešili neusmiljenega kolesa časa. Čas je enako nevaren za vse, ne glede na leta, ki jih je nekdo preživel kot član ZK.

Zato bi morale osnovne organizacije, ki se lotevajo vprašanja aktivnosti, najprej obravnavati ideološki nivo svojega članstva in šele na podlagi tega ukrepati. Nekdo noče biti aktivist in ta ne more biti komunist. Mnogi tovariši pa niso aktivni, ker ne morejo biti in za to je dolžna osnovna organizacija skrbeti, jim nuditi pomoč, ker bomo v nasprotnem primeru mi krivi, če se bodo naše vrste redčile. Seveda niso za to poklicane samo osnovne organizacije, tudi komite bo moral o teh stvareh več razmišljati in ukrepati.

S tem nisem hotel reči, da je dober komunist lahko samo tisti,

ki bo sila učen in o vsakem vprašanju sposoben podrobno razpravljati. Ne. Toda brezpogojno mora razumeti osnovne principe naše stvarnosti in ko bo to razumel, mu ne bo težko najti sebi primerno področje političnega dela. Če pa politično dela, je pa aktiven in to je naš cilj. Torej bi s kaznovanjem pri takih članih ničesar ne dosegli v pozitivni smeri, ampak bi ga potem, ko bi izžrpali lestvico kazni, ki jo določa statut, utopili prav tam, kjer smo dolžni reševati.

Ne smemo pozabiti, da so se prav v našem podjetju nekaj let mnoge osnovne organizacije spuščale v obravnavanje drobnih problemov, dogajanja, ki so se tikala družbe kot celote pa so pogosto ostajala neobravnavana.

To stanje se je popravilo po reorganizaciji, ko so taka vprašanja prevzeli aktivni posamezniki obratov, sestanki osnovnih organizacij pa so bili namenjeni predvsem obravnavanju družbenih in gospodarskih problemov.

Decentralizacija delavskega upravljanja nas zopet sili k razmišljanju, da bi osnovne organizacije organizirali po proizvodnih enotah. Če se bo to izvršilo, potem moramo biti budni, da ne bi zopet zašli na stare tire in bi bile osnovne organizacije samo sebi namen. Kajti prav ta decentralizacija bo zahtevala intenzivno politično delo in člani ZK so prvi poklicani, da bodo tolmačili nove odnose, ki s tem nastopajo v kolektivu. Osvoboditi našega proizvajalca mezne miselnosti, napraviti dobrega gospodarja, mu vzbuditi interes ne samo za pravice, ki mu jih novi gospodarski sistem daje, ampak tudi za dolžnosti, ki mu s tem pripadajo, je

(Nadaljevanje na 10. strani)

Naš razgovor s tehničnim direktorjem o rekonstrukciji Železarne

V zvezi z rekonstrukcijskim načrtom podjetja, ki ga je potrdil CDS in je sedaj v reviziji, je med člani kolektiva dovolj razpravljano, kar dokazuje, da se zanimajo za razvoj podjetja, v katerem so zaposleni. Ker pa nekatere stvari okoli rekonstrukcije še niso popolnoma določene, saj moderna tehnika in razvoj železarske industrije narekujejo kar največ paznje in strokovnega študija, preden se dokončno odločimo za ta ali oni tehnološki postopek v martinarni in samih

valjarnah. Tudi velenjski plin bo delno vplival na spremembe v samem rekonstrukcijskem načrtu, zato smo prosili tehničnega direktorja, tov. Bogomira Homovca, da bi nam odgovoril na nekatere vprašanja, ki kolektiv zanimajo.

Zanima nas, v koliko se bo spremenil rekonstrukcijski načrt v jeklarni z uporabo velenjskega visokokaloričnega plina?

V jeklarni je bilo do sedaj predvideno, da se bo uporabljal za kurjenje izključno mazut. S tem, da bomo dobili priključek na velenjsko plinarno, bomo do 70 % toplote v same SM peči dovajali z velenjskim plinom in le 30 % z mazutom. Mazut je namreč potreben za ustvarjanje svetlečega plamena v pečeh.

Kakšne spremembe bi nastopile v martinarni in valjarnah, če bi uvedli kontinuirno vlivanje jekla?

Ce bi uvedli kontinuirno vlivanje, bi v jeklarni odpadlo vlivanje ingotov v kokile in bi vlivali v posebni napravi tako zvane slabe in gredice. V valjarnah bi te slabe in gredice direktno valjali v gotove izdelke ter bi tako odpadlo valjanje na težki progi odnosno na Bloomingu.

Zanima nas, ali je ta način vlivanja jekla sprejemljiv za podjetje, kot je naša železarna?

Kontinuirno vlivanje je gotovo napreden postopek, o katerem

cev premalo zaseden. Prijav zanj je bilo dovolj, vendar so se nekateri z opravičili tečaju odtegnili. Tako so na račun takih izpadli tisti, ki so želeli tečaj absolvirati, pa tudi tečajnina na osebo se je zaradi tega povečala.

Železarski izobraževalni center je skupno z Zavodom za varjenje LRS organiziral letos dva osnovna plamenska tečaja. Tečaj je redno obiskovalo 33 udeležencev. Zadnji tečaj je bil z zaključnimi izpiti končan 28. aprila. S popravnimi izpiti so izdelali vsi.

sanjajo metalurgi že najmanj celo stoletje. Zaradi pomanjkanja avtomatizacije in ostalih težav se vršijo intenzivni poskusi šele v zadnjih dveh desetletjih, na bolj ali manj industrijski način. Vendar se do sedaj še nobeno poznano podjetje ni odločilo, da bi v polni meri prešlo na kontinuirno vlivanje, ampak večina vлива na ta način le del proizvodnje. Neka angleška tovarna pa se je prav v zadnjem času odločila za ta postopek in je naročila naprave, ki bodo v letu 1963—1964 šle v obrat. V našem podjetju bi morda približno 80—90 % proizvodnje lahko vlivali kontinuirno, vendar do danes po našem poznavanju stvari postopek še ni dovolj preizkušen, zato smatramo, da je riziko še preveliko.

Ker pa bo morda v prihodnosti kontinuirno vlivanje v svetu uspelo, bomo v slučaju, da bomo postavili Blooming, tega gradili tako, da bo lahko služil kot predogrodje za valjarno trakov.

Katera je glavna prednost izgradnje novih valjarn na Bevkem polju?

Glavna prednost za podjetje je dovolj velika površina za moderno valjarno in s tem možnost za razvoj podjetja tudi po letu 1970.

Z odstranitvijo Straže pa bi bili spet omejeni z vseh strani in bi morali po nekaj letih spet ugovoriti, da nimamo prostora. Na Bevkem polju — z dodatkom drugega polja — pa je možnost razvoja zagotovljena za nadaljnjih 30 let, tudi če bi se kapaciteta povečala na 1 milijon ton jekla letno.

ČESTITAMO!

V sredo, 26. aprila je diplomiral na Fakulteti za naravoslovje, matematiko in kemijsko tehnologijo naš študent, tov. Valentin Črv. Šošolci mu k temu življenjskemu uspehu čestitajo. Čestitkam se pridružuje tudi kolektiv, ki želi mlademu inženirju na novem delovnem mestu v javniški valjarni obilo delovnih uspehov!

Vesti iz železarskega izobraževalnega centra

Na Javorniku je bil organiziran tečaj za vse čistilce polizdelkov na strojih Rafama. Trije tečaji so trajali od 28. 3. do 7. 4. S tečajem, ki se ga je udeležilo 55 delavcev, so bili vsi zadovoljni, saj so na predavanjih zvedeli marsikaj novega.

Zaradi pomanjkanja mojstrov v žarilnici v predelovalnih obratih je bil od 3. 2. do 1. 4. organi-

ziran tečaj z zaključnim izpitom. Udeležili so se ga štirje kandidati, od katerih so trije zaključni izpit zadovoljivo opravili. Izpit je bil iz teorije in prakse.

V mesecu aprilu je bil zaključen zadnji tečaj za kvalitetne kontrolorje OTK. S tem je vodstvo OTK zajelo vse, ki opravljajo to delo in izpopolnijo njihovo znanje, kar se bo prav gotovo

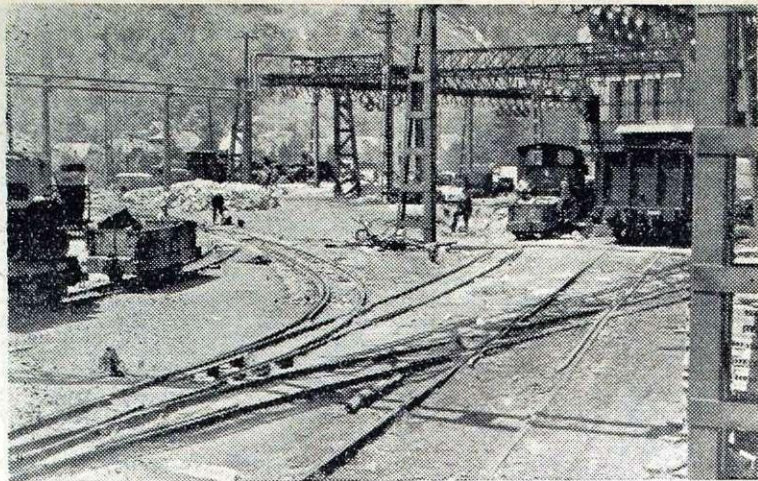
odražalo tudi pri njihovem delu. V drugi polovici meseca maja bodo zaključni izpiti.

V zvezi s tem so bili razgovori tudi s kadrovskim sektorjem, da se bodo zaradi potrebe, ki jih terja proizvodnja, v bodoče organizirali daljši tečaji prav za tovrstni kader.

Pripomniti moramo, da je bil zadnji tečaj po številu udeležen-

Gostje, med njimi tudi predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Kranj, tov. Andrej Verbič, na plenarnem zasedanju ObSS

Prometno vozlišče pred martinarno

Razgovor na haldi

Tokrat je našega sodelavca vodila pot na industrijski nasip, tako imenovano haldo, ki se vedno bolj širi proti Javorniku. Tudi ta na videz osamljeni nasip je nudi zanimivo snov za naš časopis, ki vam jo v obliki razgovora z vodjo skupine, dolgoletnim poštvovalnim delavcem, tov. Ivanom Pesjakom posredujemo. Koliko ljudi šteje Vaša delovna skupina in kakšno delo opravljate? Moja delovna skupina šteje se-

dem mož in delamo v dveh izmenah. Naša osnovna dejavnost je, da vsak dan razložimo povprečno tri do štiri štiriosne vozičke tako imenovanih »svinj« iz martinarske livne jame. Te »svinje« razbijemo, izločimo železo, žlindro pa naložimo na vozičke in spravimo na nasip.

Kakšna je bila prvotna dejavnost Vaše skupine, oziroma koliko časa že to delo opravljate?

Prvotno smo pripravljali žlindro za visoke peči. Ker pa smo med to žlindro zasledili velike količine še uporabnega železa, smo spričo tega predlagali, da bi bilo koristno, da bi dejavnost v celoti preusmerili tako, da bi pripravljali le železo. Ta koristen predlog je bil sprejet in tako se že dve leti bavimo s tem delom.

Ali bi nam lahko odgovorili, kakšen je efekt Vašega dela, oziroma koliko železa mesečno pripravite za martinarno?

Z razbijanjem »svinj« rešimo mesečno od 400 do 500 ton železa, ki se ga lahko koristno pretopi. To je vsekakor lep gospodarski uspeh, saj je bilo to železo v prejšnjih časih za železarno izgubljeno.

Pod katerim oddelkom se vodi Vaša skupina in kako ste nagajeni za svoje delo?

Naša skupina sicer spada pod transportni oddelk, vendar se vodi popolnoma samostojno. Nagajeni smo po učinku. Ta način nagajevanja je za našo dejavnost tudi najbolj stimulativen in spodbuden. V ilustracijo naj navedem, da smo v začetku pripravili mesečno le 100 do 150 ton, medtem

ko se je s tem načinom nagajevanja in z našo prakso efekt dela zelo izboljšal, saj smo v preteklem mesecu pripravili okrog 500 ton tega železa. To pa je vsekakor velikega pomena spričo pomanjkanja starega železa in predstavlja za železarno in za kolektiv precejšnjo denarno vrednost.

Kakšne težave nastopajo pri vašem delu?

V začetku je bilo dovolj težav, vendar je sedaj z rednim dovodom in odvozom materiala glavni problem rešen. Pereč problem pa predstavlja počasen električni žerjav, ki ima tudi prenizko nosilnost, saj težkih »svinj« z njim ne moremo dvigati. Morda bi bilo pametno, če bi nam dali na razpolago močnejše dvigalo z Dieslovim motorjem in gosonicami, ki bi bil tudi bolj pokreten, kar je za nas važno, saj je obstoječi žerjav vezan na tračnice.

To je torej delo ene skupine, ki dela na haldi in opravlja tako za martinarno kot za celotni kolektiv izredno koristno delo, saj skrbi za nemoteno razkladanje industrijskih voz, ki jih še vedno primanjkuje in je tako poskrbljeno za redno odvoz materiala iz livne jame. Poleg tega pa, kar je glavno, rešuje železo, ki je prej ostalo v nasipu.

Na 14. rednem zasedanju, dne 20. 4. 1961 je CDS razpravljal o predlogu razdelitve sredstev sklada splošne porabe. Predlog je izdelal UO in je potem o njem razpravljali kolektiv, obratni delavski sveti in komisija za gospodarstvo.

Na podlagi tega je CDS sklenil, da se sredstva razdelijo takole:

1. za obratna sredstva — 234.100.000 din;
2. za denarni sklad osnovnih sredstev — 474.098.213 din;
3. za družbeni standard — 379.943.114 din;
4. za ostalo splošno porabo — 184.602.881 din;

Skupaj — 1.272.744.208 din

Sredstva pod 3 »za družbeni standard« so razdeljena:

- posojilo občinskemu stanovanjskemu skladu za izgradnjo novih stanovanj — 200.000.000 din;
- za odplačilo anuitet od kreditov, udeležba, komunalni prispevek in razno — 109.943.114 din;
- udeležba za združno gradnjo — 40.000.000 din;
- udeležba za individualno gradnjo — 5.000.000 din;
- posojila za dograditev individualnih hiš — 5.000.000 din;
- za preskrbo z mlekom (zadruž. sred.) — 20.000.000 din;

skupaj — 379.943.114 din

Sredstva pod 4 »za ostalo« splošno porabo« pa so razdeljena takole:

- poravnava obveznosti iz leta 1960 — 2.280.783 din;
- kritje izgub komunalnega oddelka za leto 1960 — 24.711.701 din;
- dotacija komunalnemu oddelku za opremo samskih domov — 9.143.748 din;
- del. uslužbenska restavracija Kazina — 2.375.460 din;
- za telesno vzgojne namene — 12.000.000 din;
- za kulturno prosvetne namene, vključno DU — 5.000.000 din;
- dotacija za načrte in začeta dela v Crikvenici — 6.666.667 din;
- Obratni ambulanti — za prizidek stan. hiše — 3.163.925 din;
- dotacija za dom štipendistov Ljubljana 3.333.334 din;
- dotacija za odplačilo anuitet Združenju jugoslovanskih železarn — 100.651 din;
- dotacija za načrte za sindikalni kulturni dom Javornik — 1.666.667 din;
- dotacija k opremi m/b »Jesenice« 400.000 din;
- za redne štipendije izven delovnega razmerja — 15.000.000 din;
- dotacija za tehnično sodelovanje z inozemstvom — 3.000.000 din;
- strokovne ekskurzije — 1.500.000 din;

praksa in specializacija v FLRJ — 1.500.000 din;

- dotacija muzeju — 2.000.000 din;
- sindikatu za opremo domov in regrese — 31.000.000 din;
- Metalurške športne igre — tekmovalna — 1.425.514 din;
- Dotacija Ljudski tehniki Jesenice — 1.666.667 din;
- Občinskemu odboru za proslavo 20. obletnice upora — 10.000.000 din;

Obč. DPM za okreval. dom Novi Grad (za okrevanje mladine) — 2.000.000 din;

- Društvu prijateljev mladine, za delo društva — 500.000 din;
- Društvu upokojujencev Jesenice-Javornik — 833.334 din;
- društva — ostala — 200.000 din;
- dotacija godbi DPD Svoboda Hrušica — 200.000 din;
- dotacija pionirski knjižnici Jesenice — 250.000 din;

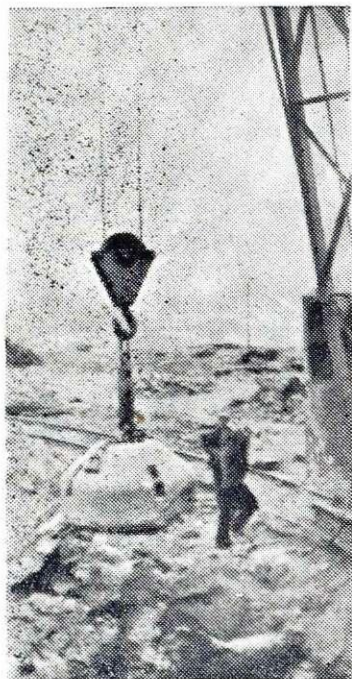
praznovanja (1. maj 1961, 29. november 1961 in 1. januar 1962) — 816.667 din;

- GRS Jesenice — dotacija 250.000 din;
- članarina društvu varilne tehnike — 350.000 din;
- članarina društvu za elektroniko — 75.000 din;
- članarina Društvu metalurških in rudarskih delavcev — 40.000 din;
- članarina Društvu livarjev — 70.000 din;
- članarina Društvu orodjarjev za leto 1960 in 1961 — 16.000 din;
- članarina Društvu inženirjev in tehnikov Jesenice — 375.000 din;
- članarina Prešernovi družbi — 25.000 din;
- članarina Društvu novatorjev in racionalizatorjev — 30.000 din;
- članarina Društvu knjigovodij Jesenice — 166.667 din;
- razne članarine — ostalo — 200.000 din;
- članarina Turističnemu olepševalnemu društvu Jesenice — 30.000 din;

Upravnemu odboru za hitro reševanje vlog — 6.914.650 din;

- za vence in krste — 57.393 din;
- za hitro reševanje vlog DS Železarne Jes. — 2.000.000 din;
- Kolesarnica Bohinj — 500.000 din;
- Crikvenica — fond za zaščito dece — 50.000 din;
- Centralni komite Beograd — fond za mladinski center v Sutjeski — 720.000 din;
- Mladinski center Jesenice — 480.000 din;
- RTV-relejna postaja Mežakla — 2.000.000 din;
- Taborniki Jesenice — 166.667 din;
- DPD Svoboda Jesenice — godba — 500.000 din;
- DPD Svoboda Javornik — 1.000.000 din;
- DPD Svoboda Žirovnica — 500.000 din;
- Dom igre in dela Javornik — 1.000.000 din;
- Oprema samskega doma Javornik — 11.000.000 din;
- rezervirano do potrditve zaključnega računa — 13.351.386 din;
- Skupaj — 184.602.881 din;

Milan Polak

Razbijanje žlindre na nasipu

Kaj pa mehanizacija v žebeljarni

Ze dalj časa se pojavljajo težave pri kadrovanju delavcev za razna težaška dela v našem podjetju. Najbolj očitno pa je to pri delavcih — težakih v žebeljarni in zavijalnici. Delo, ki ga opravljajo prevažalci žice in žičnikov skupaj z nasipalci žičnikov, je izredno naporno. Po dva delavca skupaj morata v osmih urah preložiti 40-50 ton žičnikov v železnih zabojih, težkih do 100 kg. Zaboje nalagata na vozičke do višine enega metra in pol. Poleg zabojev z žičniki morajo ti delavci nakladati tudi zaboje in sodčke z žičniki, težke 50 kg, v železniške vagone. To je izredno težko in naporno fizično delo, ki zahteva močnega, velikega in zdravega delavca. Vsa ta dela se še danes opravljajo prav tako, kot pred 40 leti. Tu še ni nobenega napredka, razen da se vsako leto izmenja vrsta delavcev, ki si poiščejo manj naporno delo, zamenjajo pa jih novi, toda ne za dolgo, ker je delo le prenaporno in preutrujajoče.

Morda bi se tudi za to delo našla rešitev. Lahko bi sedanje vozničke odstranili s tirnicami vred, naredili betonsko stezo in nabalili nekaj elektrokar — viličarjev. S tem bi popolnoma odpadlo težko dvigovanje železnih zabojev z žičniki. Se bolj praktična rešitev bi bila z elektrokarom — dvigalom. Tako bi povsem odpadlo vsako dvigovanje, nakladanje in prekladanje žičnikov in žice. Mnenja sem, da to ni neizvedljivo, s tem

pa bi zelo olajšali delo delavcem na teh delovnih mestih.

S to novostjo, ki bi jo komaj smeli imenovati racionalizacija, bi bilo istočasno rešeno tudi vprašanje delovne sile, ki jo danes primanjkuje prav zato, ker je na teh delovnih mestih delo preveč naporno.

Mnenja sem, da je takih »racionalizatorskih problemov« v naši železarni še precej. Treba je le malo bolj prisluhniti razgovorom tistih, ki se jih taki in enaki problemi neposredno tičejo. Včasih namreč že le za dve stopinji po položaju višji delavec ne razume več trdega in napornega dela svojega sodelavca. J. R.

Znak tovarniške sirene v bodoče

Tovarniška sirena se nam je prav gotovo že globoko vkoreninila, zato ni čudno, če smo jo v sredo in četrtek, 3. in 4. maja pogrešali, ko ni z rednim znakom oznanila pričetek dela. To je bilo le dva dni. V bodoče pa je nastala sprememba v toliko, da nas bo sirena še klicala na delo, vendar ne več ob pol šesti uri zjutraj in ob 13.50, ampak samo ob 9. uri zjutraj in ob 14. uri. Električna sirena pa se bo oglašala od sedaj naprej redno vsako prvo soboto v mesecu ob 12. uri. Toliko v vednost kolektivu.

Z dvigalom »Slon« razkladajo na Javorniku pripeljane ingote, ki čakajo na nadaljnjo predelavo

Toplotna energija in njeni proizvajalci

Za laika preprost postopek proizvodnje in predelave parne energije skriva v sebi nešteto tehničnih pojmov in pogojev, ki jih morajo proizvajalci in pretvarjalci tovrstne energije temeljito obvladati. Zakaj?

Ne sme nam namreč biti vseeno, koliko kalorij porabimo za proizvodnjo 1 kg pare, prav tako pa tudi ne, koliko jih bomo porabili za pretvorbo te v mehansko in dalje v električno energijo.

Ce računamo, da nas stane 1000 kcal več kot 1 dinar in da potrebujemo za proizvodnjo enega kWh, ki sicer predstavlja v toplotnem ekvivalentu le 860 kcal, kar petkrat toliko kalorij, potem nam je jasno, da je izrednega pomena okolnost: pod kakšnimi pogoji in za kakšno ceno je ta energija proizvedena? Poseben pomen pa še zato, ker se tu pret-

varjajo velikanske množine energije.

Najmanjša nepredvidnost pri proizvodnji pare, ki sicer ni lahko opazna, lahko v kratkem času povzroči visoke finančne izgube, nasprotno pa lahko skrbno upravljanje s kotli in parnimi turbinami proizvodnjo znatno poceni.

Ker moramo upoštevati tudi okolnosti, da so vse tovrstne naprave pod visokim pritiskom in da že zaradi tega zahtevajo tehnično dobro in izurjeno strojevo, pridemo do prepričanja, da so državni organi s svojimi zahtevami o strokovnosti pogonskega osebja storili le najnujnejše in potrebne ukrepe.

Kadre dobivamo iz kovinarskih strok. Izučeni kovinar mora po novno v triletno učenje, če hoče doseči pravico do izpita za upravljalca parnega kotla in nato še dve leti, da dobi pravico polagati

izpit za strojnika parnih turbin. Skupna učna doba znaša torej 8 let, kar je redkost v ostalih strokah.

Dalje smo kader s potrebno prakso pošiljali pred polaganjem izpitov pri republiškem izvršnem svetu na tečaje, ki jih je v ta namen organiziral Inšpektorat parnih kotlov. Ker je bilo vzdrževanje tečajnikov vezano na precejšnje izdatke, je novo vodstvo obrata v sodelovanju s pododborom Zveze strojnikov, strojevodij in kurjačev ter Centrom za izobraževanje organiziralo tečaj, ki se ga udeležujejo kandidati za izpit za strojnika parnih turbin v letošnjem terminu. Tako smo dosegli znatno pocenitev priprave kandidatov za izpit, saj bodo stroški znesli le okrog 15 % stroškov, ki smo jih imeli v dosedanji praksi. Seveda moramo (Dalje na 7. strani)

Zakaj poslovna izguba komunalnega oddelka

Nedavno je bila v kolektivu zaključena splošna razprava o predlogu delitve skladov za koriščenje v gospodarskem letu 1961. V razpravi so številni obrati postavili vprašanje, zakaj ima komunalni oddelak poslovno izgubo, za katero mora kolektiv izločiti iz sklada »splošne porabe« potrebna finančna sredstva. Pri razpravi so bile podane tudi smernice in priporočila o tem, ali ne bi kazalo pregledati delo tega oddelka, da bi dosegel večji uspeh in razvoj skladno s kolektivom!

Da bi se nadaljnja razprava pravilno usmerila in obravnavala tudi prehod na ekonomske cene in ukrepe, želimo kolektivu pojasniti, kje nastaja poslovna izguba in kje so njeni vzroki.

I.

Komunalno gospodarstvo, pri čemer ne gre samo za »pravo« komunalno službo pri podjetju, ampak tudi za drobno storitveno prehrano, stanovanja, vzdrževanje stavb in čistoče, se glede akumulativnosti ne v našem podjetju in

ne v svetu, ne more primerjati s proizvodnimi obrati podjetja.

Zato uživa to področje tako v svetu kot pri nas posebne oblike olajšav pri družbenih dajatvah in prejema dotacije, saj je delovanje komunalnih služb tudi potrebno, če ne omenimo človeka, delavca-proizvajalca, ki uporablja njene storitve. Razen olajšav, ki jih utrjuje novi gospodarski sistem, se prepušča konkretna politika kolektivu, da posega v njeno sodelovanje: predpisovanje cen za storitve, stroškov ipd. in komunalnim storitvam v sklopu svojega podjetja. Te sprostitev so zaenkrat nujne zato, ker podjetje-kolektiv lahko določeno in učinkovito vpliva na gibanje življenjske ravni delavcev s sredstvi, ki jih določa za vse vrste kom. uslug.

Podrobnejša analiza dejanskih razmerij stroškov v letu 1960 v primerjavi z zaključnim računom 1959 izkazuje za 24.711.101 din poslovne izgube ali za 4.921.304 din več kot v letu 1959. — Glede na omenjeno je pomemben naslednji pregled:

Stroški	1959 din	1960 din	1960/1959 %
material	2.492.544	2.783.667	112
razsvetljava	1.102.367	2.213.914	201
vodarina	84.760	149.930	177
kurjava	2.028.634	2.447.685	121
prevozi	503.907	666.174	132
osebni dohodki	14.842.352	20.305.024	137
popravila	4.360.203	8.278.367	190
ostali stroški	4.108.142	3.771.021	92
Skupaj	29.522.909	40.615.782	138
Dohodki	1959 din	1960 din	%
najemnina	5.920.311	12.228.168	207
ostali dohodki	3.436.711	4.564.056	133
viški drobnega inv.	376.090	1.041.672	277
Skupaj	9.733.112	17.833.896	183
Razlika — izguba	19.789.797	22.781.286	115
uničevanje gobe v stanovanjski hiši Savsko nabrežje 7		1.929.815	
Skupaj	19.789.797	24.711.101	

Nastane vprašanje, kje so glavni vzroki poslovni izgubi ob zaključnem računu za leto 1960 nasproti bilanci za leto 1959?

Stroški, ki povzročajo višino izgube, določene z zaključnim računom so v naslednjem:

1. Pod upravo komunalnega oddelka so tujske sobe v restavraciji »Kazina« in v vili »Stekar«, ki jih železarna koristi za svoje poslovne goste. Ker se najemnina ne zaračunava vsem gostom, temveč nekateri prenočujejo brezplačno, prav tako so sobe rezervirane in prazne, se izkazuje v letu 1960 izguba 843.425 din.

2. V breme komunalnega oddelka se knjižijo osebni dohodki čuvalcev parkirnega prostora v znesku 390.912 din.

3. Nepredviden je strošek uničevanja gobe v stanovanjski hiši na Savskem nabrežju, kar praviloma ne spada v redne stroške komunalnega oddelka in sicer 1.929.815 din.

4. Električni tok se je v mesecu februarju 1960 podražil od 3 din na 7 din. Razlika za vse leto znesla 1.265.095 din.

5. Osebni dohodki vrtnarja, ki v glavnem skrbi za ureditev nasadov pri parkirnem prostoru in v upravnih pisarnah — 92.314 din.

6. V letu 1960 so bila spričo potreb izvršena večja popravila in sicer je razlika nasproti letu 1959 za 3.918.164 din.

Poleg tega so usluge delavnic železarne zelo drage.

7. Do 30. aprila 1960 so bile delilke toplega obroka plačane od komunalnega oddelka ter znašajo osebni dohodki 1.293.753 din.

8. Zvišali so se tudi osebni dohodki snazilk nasproti letu 1959 za 4.076.605 din.

Skupna razlika stroškov nasproti letu 1959 je 13.810.083 din.

Ce primerjamo z letom 1959, dobimo naslednji pregled:

	1959	1960
Izguba	19.789.797 din	24.711.101 din
Zmanjšanje izgube za leto 1960 po zg. specif. nepredvidenih stroških		13.810.083 din
Povečanje izgube za povišano najemnino s 1. julijem 1960, ker je bila v letu 1959 zaračunana najemnina po nižji ceni		4.844.792 din
Končna razlika — izguba	19.789.797 din	15.745.810 din

Iz navedenega sledi, da je oddelek kljub prikazani poslovni izgubi v letu 1960, ki je manjša kot v letu 1959, skrbno gospodaril, če odštejemo obrazložene obremenitve, ki so bile priključene oddelku. Upravičena je razlika v postavkah osebnih dohodkov delavcev, ki v bruto iznosu predstavljajo povprečno le 21.000 din mesečno na enega delavca.

III.

Ze analiza nakazanih finančnih razmerij gre v smeri ugotovitve, da imajo usluge komunalnega od-

delka kljub ekonomskim in poslovnim specifičnostim svojo vrednost. Pri tem ne smemo prezreti problemov človeka — delavca, s katerimi se vsakodnevno srečujemo, zlasti: slabo stanje opreme in objektov, neustrezne kapacitete, objestnost stanovalcev, gibanje cen, finansiranje in plačilo računov in so pri tem potrebne pogoste intervencije.

To seveda pomeni nujen prehod na ekonomske cene pri komunalnih storitvah s širšim uvajanjem delavskega upravljanja v tem obratu in izenačenje z eko-

nomskimi enotami v podjetju oziroma podobnimi panogami.

Ceprav je v načelu nujna ta pravica, pa bo še nadalje dana kolektivu kot ustanovitelju možnost intervencije glede predpisovanja nižjih cen v menzah, kantinah, stanovanjih itd. s tem, da bo razliko do ekonomskih cen treba regresirati oziroma nadomestiti iz sredstev sklada splošne porabe.

IV.

Stvar kolektiva in njegove politike do komunalnih uslug je, da odloči:

a) ali gre za uvajanje ekonomskih cen vsem storitvam komunalnega oddelka, kot jih poznamo pri drugem blagu, pri katerem so v ceni vkalkulirani vsi stroški;

b) ali bi bilo morda primerno še nadalje razpravljati o regresih, ki so jih sedaj deležni člani kolektiva; na primer v menzah, v katerih od 1957. leta dalje ni bila povišana cena hrani, čeprav so cene na tržišču v porastu;

c) ali ne bi kazalo kupno ceno za artikla v naših kantinah spremeniti v prodajno ceno, v kateri bi bili zajeti vsi stroški? Dosedanji način prodaje po nabavnih cenah predstavlja postavko izgube.

Z razvojem materialnih sil so dosedanje omejitve in posegi v določanje nižjih cen od stvarnih komunalnih storitvam, ovira in kamen spotike v podjetju pri analizi zaključnega računa komunalnega oddelka, ki mora pri umetnem vzdrževanju nizkih cen vsakakor pokazati negativni uspeh. To bo tudi v bodoče, ako ne bodo organi upravljanja dovolili sprostitev cen, kar edino lahko zagotovi dobro poslovanje in uspeh ob zaključku leta.

Jože Frece

Lesene barake pri Kadrovskem domu predstavljajo žalostno dediščino preteklih let

V predelovalnih obratih je dograjena nova proga za pocinkanje žice

Agregati za pocinkanje v predelovalnih obratih so bili do zdaj razdeljeni. Tri proge za pocinkanje so bile v novih obratih, dve peči za pocinkanje navadne žice pa v leseni zgradbi stare pocinkovalnice.

Vso žico, ki so jo predelovali v starih obratih, je bilo treba transportirati iz žičarne v staro pocinkovalnico in nato zopet nazaj. Cinkova prevleka se je pri tem često poškodovala, nastopale pa so tudi druge objektivne težave. Delo v stari pocinkovalnici ni bilo kontinuirno in tudi ni odgovarjalo sodobnim higiensko-tehničnim predpisom.

V avgustu 1960 so začeli kopati temelje za novo pocinkovalno progo. Proga je bila pripravljena za poskusni pogon v marcu 1961. Naprava je konstruirana za pocinkanje navadne trgovske žarjene žice in je proces žarjenja in pocinkanja kombiniran na eni napravi. Na progi lahko naenkrat

pocinkamo 40 žic in je predvidena letna kapaciteta 6000 ton predvsem tanjše žice s premerom pod 2,4 mm.

Poskusno obratovanje je že pokazalo nekatere težave, ki pa jih bomo v sodelovanju z graditeljem proge čimprej odstranili in zagotovili našemu gospodarstvu dovolj pocinkane žice.

F. B.

ZAHVALA

Podpisani Ivan Spendov, zaposlen v hladni valjarni, se najtopleje zahvaljujem sindikalni podružnici predelovalnih obratov za denarno podporo 3000 din in sindikalnemu odboru hladne valjarne in žičarne za podporo v znesku 5000 din, ki sem jih prejel v času bolovanja.

Ivan Spendov
C. Alojza Travnja 6
Javornik

Mato Panič

Kaže, da bomo morali v prihodnje s paro bolj varčevati

Toplotna energija in njeni proizvajalci

(Nadaljevanje s 6. str.)

upoštevati dejstvo, da je tečaj izven rednega delovnega časa.

Dobro bi bilo, če bi ta način šolanja predpisali na ves čas predpisanega praktičnega dela, saj bi tako primorali vsakega posameznika k temeljiti obdelavi snovi, poleg tega pa bi vsak postal res strokovnjak svojega poklica v pravem pomenu besede.

Cim višja bo strokovnost, tem temeljitejša bo obvladovanje strokovnega procesa in v takih pogojih potem lahko upamo, da bomo imeli res dobre upravljavce, ki bodo bodo znali skrbno gospodariti z zaupanimi jim napravami in z vsako kalorijo, kar bo hkrati tudi garancija za uspeh pri prepotrebem zniževanju proizvodnih stroškov.

B. P.

S seje ODS topilnic

V četrtek, 27. aprila je imel ODS topilnic svojo 20. redno sejo, na kateri je razpravljalo o sklepih zadnje seje, o tehničnem in finančnem poročilu za marec, o problematiki kadrovske - socialne službe ter o tekočih problemih.

Pri pregledu sklepov je bilo ugotovljeno, da ni bil izvršen sklep o postavitvi obratnega tehnika martinarne, ker je bil pred-

log zavrnjen od uprave podjetja. Kljub temu bomo morali poskrbeti za obratnega tehnika, ker gre sedanji asistent za vzdrževanje prihodnje leto v pokoj.

V tehničnem poročilu šefa ekonomske enote topilnic, tov. ing. Prešerna, je bilo poudarjeno, da je jeklarna v marcu dosegla rekordno proizvodnjo 28.700 ton, pa tudi obrati topilnic so v tem mesecu presegli normo za cca 42 %. Visoke peči so mesečni proizvodni načrt izpolnile, težave pa so v martinarni zaradi vložka. Precej so se zmanjšale zaloge starega železa in grodja in je martinarna zaradi čakanja na vložek proizvedla okoli 2600 ton proizvodnje manj. Zaradi pomanjkanja kvalitativnih ferrolegur tudi elektro peč ni dosegla predvidenega načrta po asortimanu, proizvedla pa je v marcu 159 ton trafo jekla. V livarnah so imeli dober izplen, v šamotarni pa so ugodno rešili problem proizvodnje ponovne opeke in zvišali proizvodnjo zlin-drine opeke.

Ugotovljeno je bilo, da je proizvodnja manjša tudi zaradi neredne dostave surovin, ki tudi niso dovolj kvalitetne. Komercialni sektor bo moral še v večji meri skrbeti za rešitev tega problema. Finančno poročilo za marec je zadovoljivo, saj smo dosegli nekaj nad 68 milijonov dinarjev, medtem ko smo izplačali 56 milijonov dinarjev. Razlika je 12 milijonov dinarjev in gre v izravnalni sklad 25 %. Za izplačilo dohodka po enoti izdelka ostane ekonomski enoti 17,31 %.

Na zasedanju ODS smo razpravljali tudi o kadrovske-socialni službi in ugotovili močno fluktuacijo delovne sile v vseh obratih ekonomske enote. Precej članov kolektiva v naši enoti boluje zaradi silikoze in izčrpanosti. Treba bo mehanizirati posamezna delovna mesta in popraviti tarife postavke, ki so pre nizke spričo težkih pogojev v metalurških obratih. V naši ekonomski enoti imamo tudi nekaj delavcev, ki bolujejo že več kakor leto dni. Vsi ti ljudje so v normativu, ni jih pa na delovnih mestih, kar negativno vpliva na izpolnjevanje proizvodnega načrta. V zvezi s sejo ODS naj omenim še to, da se je ODS odločil za dve novi delovni mesti, to je za delovno mesto pod žerjavom Sava. Ukinjena pa so tri delovna mesta, v šamotarni, tako da stalež v EE ne bo spremenjen. Potrjen je bil tudi predlog obratovodstva visokih peči za popravek norm v kamnolomu in aglomeraciji. Uvedena bo tudi progresivna norma.

Z dograditvijo novih stanovanjskih blokov na Plavžu bo naselje Plavž dobilo še lepši izgled

Kako naj izgleda naselje Plavž?

Terenski odbor SZDL in sekcija za gradbeno in komunalna vprašanja pri Stanovanjski skupnosti Plavž sta ob koncu aprila sklicala masovni sestanek, na katerem so se pomenili, žal ne ob največji udeležbi, o ureditvi stanovanjskega naselja Plavž.

Uslužbenka Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, tov. Metka Mede, je prisotne seznanila z načrtom, po katerem naj bi uredili naselje. Iz načrta je bilo razvidno, da se naselje z dokončno ureditvijo cest in ostalih komunalnih naprav da prav lepo urediti, če bi okoli stanovanjskih blokov in stolpnih uredili zelene pasove in nasade ter otroška

igrišča. S tem bi novo naselje od železniške proge pa do samega podnožja Mirce izgledalo povsem drugače.

Zbrani stanovalci Plavža so se ogrevali za predvideni načrt, vendar so imeli v zvezi s tem različna vprašanja. Predvsem so bili mnenja, da bo potrebno organizirano delo, ker vse dosedanje delovne akcije niso rodile zaželenega uspeha. Poleg tega so predlagali, naj občinska komunalna dokončno izvede vsa komunalna dela, da ne bo po ureditvi naselja ponovno prišlo do raznih prekopavanj in zemeljskih del, kot je to primer na Plavžu. — Predmet obravnave je bila tudi novotrasirana cesta Cirila Tavčarja, ki bi morala biti po predvidevanjih gotova že v lanskem letu. Ta cesta je po mnenju Plavžanjev preozka spriču razvijajočega se prometa. Tov. ing. Istenič je zbranim pojasnil, da cesta zaradi bližine otroških igrišč ni mišljena kot prometna cesta, ker bi bila kot taka prenevarna. Za enosmerni promet pa popolnoma ustreza. Če pa bodo narekovali potrebe, obstoji mož-

nost, da se vzdolž železniške proge zamisljena trasa ceste razširi.

Ker si Plavžarji žele naselje dokončno urediti, so bili mnenja, da je treba z deli pričeti čimprej, za delo pa zainteresirati stanovalce, ki naj bi priskočili na pomoč. Prevladovalo je namreč mnenje, da bi stanovalci vsakega bloka sami urejali okolico po predvidenem načrtu pod vodstvom strokovnjakov. — Vsa strokovna dela pa bi prevzela komunalna oziroma gradbena podjetja.

Predsednik Stanovanjske skupnosti, tov. Tepina, je prisotnim pojasnil, da je v ta namen organiziran posebni osemčlanski odbor, v katerega so bili izvoljeni predstavniki družbeno-političnih organizacij in Zavoda za stanovanjsko izgradnjo. Delo bo v letošnjem letu lahko steklo, ker so v ta namen odobrena tudi denarna sredstva od strani železarne v višini 35 milijonov dinarjev. — V prostovoljno delo se bodo vključile tudi mladinske delovne brigade, tako da lahko pričakujemo, da bo Plavž v letošnjem letu ob sodelovanju stanovalcev — dobil drugo lice.

Stanovanjska gradnja letos in v bodoče

Ker je stanovanjski problem v naši občini vedno bolj pereč, je bil uredniški odbor mnenja, da se pogovorimo o tem s šefom uprave osnovnih sredstev, ing. Milanom Maroltom, ki nam je na zastavljena vprašanja takole odgovoril:

Koliko stanovanjskih enot smo pričeli graditi lani in koliko od teh bo izgotovljenih letos?

V odgovoru na to vprašanje bi rad segel nekaj let nazaj. Od leta 1947 do vključno 1959 je naše podjetje zgradilo 655 stanovanj in 53 garsonjer. Po programu, ki je bil sprejet oktobra 1959 za stanovanjsko gradnjo v letu 1960/61, je bilo oziroma je še v gradnji 451 stanovanj in 132 garsonjer, to je 6 dvanajststopenjskih na desnem bregu javorniškega potoka in 6 stanovanjskih blokov na Plavžu.

V letošnjem letu so bili vseljeni trije dvanajststopenjski s 36 stanovanji. Po zagotovljenih gradbenih podjetjih bo v letošnjem letu vseljivih še 6 dvanajststopenjskih na Javorniku in trije bloki na Plavžu, kar predstavlja 208 stanovanj in 36 sob za samce, upoštevajoč pri tem samski dom na Javorniku.

Kakšna denarna sredstva bodo letos na razpolago za stanovanjsko gradnjo in iz kakšnih virov?

Iz prvega natečaja letos smo dobili pri Občinskem stanovanjskem skladu 80 milijonov kredita. Za ta kredit moramo prispevati 200 milijonov. Upravnemu odboru in delavskemu svetu je bilo predlagano, da upoštevata pri delitvi dohodka za potrebe družbenega standarda 360 milijonov dinarjev. Izgleda pa, da bomo poleg tega zagotovili iz lastnih sredstev še nadaljnjih 100 milijonov, tako da bo vseh sredstev okrog 660 milijonov dinarjev.

Za udeležbo pri zadrugi gradnji je namenjeno 45 milijonov. Za pomoč pri individualni gradnji 5 milijonov. Za plačilo anuitet, 10 % komunalnega prispevka za čas od 1. julija 1960 in za komunalni prispevek v letu 1961, pa skupno približno 109 milijonov dinarjev.

Torej ostane za realizacijo čiste stanovanjske gradnje skupaj 497,4 milijonov din. Če upoštevamo, da moramo imeti za podražitve in nepredvideno, v kar štejemo tudi gradnjo bunkerjev za premost pri stolpnih in slično tudi nekaj sredstev, ostane za gradnjo začetnih stanovanjskih objektov 465 milijonov dinarjev.

Koliko stanovanjskih enot bomo pričeli graditi v letošnjem letu?

V letošnjem letu bodo nova stanovanja pričeli graditi le zadrugi. Iz pregleda možnosti finansiranja je razvidno, da je naša osnovna naloga dovršiti začetno gradnjo. Medtem pa moramo pripraviti dokumentacijo, da bomo lahko pričeli z novo gradnjo, v kolikor bodo zagotovljena sredstva. Pravilno bi bilo, da bi v bodoče gradili le stanovanja, ki ustrezajo željam in plačilnim možnostim interesentov.

S podjetji, ki imajo pri nas zaposlene svoje montažne in delovne skupine, imamo dogovor, da si zgradijo lastne stanovanjske kapacitete. Kar bomo pričeli graditi na novo, bo torej rezultat teh dogovorov.

Ali število stanovanjskih enot odgovarja predvidenemu načrtu

stanovanjske gradnje za leto 1961?

Letos bo zanesljivo vseljenih še 85 stanovanj in 60 garsonjer s 120 posteljami. Če bomo uspeli dokončati še tretji blok s 45 stanovanji, bo število stanovanj odgovarjalo predvidenemu načrtu stanovanjske gradnje. Če upoštevamo načrt, ki je bil sprejet oktobra 1959, bi morali do konca leta vseliti vsaj še tri bloke. To je tudi cilj, ki ga bomo skušali doseči. Na sestanku, dne 25. aprila, so nam gradbena podjetja zadržno zagotovila, da bodo do konca leta dogradila 6 dvanajststopenjskih in 3 bloke na Plavžu. Ostali trije bloki pa bodo vseljivi do julija 1962. Upam, da bo osnovna stanovanjska problematika sredi leta 1962 za Jesenice rešena. V redni gradnji moramo za podjetje predvidevati, da bomo letno lahko gradili okrog 110–130 stanovanj in pomagali pri gradnji 30 do 40 zadrugi.

Ali je že izbrana lokacija za zadrugo gradnjo?

Po razgovorih z urbanistom sta predlagani dve varianti zazidave, ki bi prvenstveno prišli v poštev za zadrugo gradnjo, in sicer ena za progo, druga pa na Lipcah. S tema lokacijama se strinja tudi delavski svet s pogojem, da se najprej začne graditi za progo, na Lipcah pa, ko bo zgrajen most na Borovljah. Prostor za progo je predviden na prejšnji lokaciji za gradnjo četverčkov med Jesenicami in Javornikom. Zazidalni načrt je bil do konca aprila izdelan.

Interesenti iz Žirovnice so zelo agilno pristopili k realizaciji svojih zamisli. Predlagali so lokacijo za zadrugo gradnjo, ki je pa precej oddaljena od železniške postaje v Žirovnici in še ni dokončno potrjena.

Obstojajo še druge možnosti in variante za lokacije zadrugi gradnje. Pri tem pa bo treba, ker kolektiv pomaga pri gradnji, upoštevati tudi interese kolektiva. Lokacije je treba izbrati tako, da ne bodo pri tem potrebni še posebni regresji za prevoze oziroma da bodo ti vsaj čim nižji.

Kakšne tipe objektov boste osvojili za zadrugo gradnjo?

Izbrani so stanovanjski dvojčki

VALJARNA 1300

V valjarni 1300 imajo še vedno precej težav s fluktuacijo delovne sile, toda kljub temu proizvodne načrte dobro izpolnjujejo. V vprašanju delovne sile pa je povečana tudi kvaliteta izdelav. Precej je primerov, ko delavci odhajajo v druge obrate naše železarne, delovodje pa morajo priučevati nove delavce, da lahko z uspehom delajo na delovnih mestih, saj zahteva tehnološki proces na progi tanke pločevine in pri ajustiranju pločevine določen čas, da delavec spozna vse zahteve, ki jih mora imeti kvalitetna pločevina, namenjena za odpremo.

KAMNOLOM

V strojni tovarni Trbovlje je že naročena posebna naprava za drobljenje apnenca, ki je za izdelavo visokobazičnega sintra neobhodno potrebna. Ta naprava, ki je predvidena v investicijskem programu razvoja priprave vložka za visoke peči, bo postavljena v kamnolomu.

in pa vrstne hiše. To je namreč predlog urbanista za odrejene lokacije, s katerimi se strinja tudi upravni odbor. Prepričan sem, da je to tudi najugodnejša in najcenejša zadruga gradnja.

Ing. Milan Marolt

VALJARNA 2400

Normalizirna peč v adjustaži valjarne 2400 obratuje približno tri mesece. Z delom peči so zadovoljni, kljub temu, da je rok treh mesecev prekratek za podrobnejšo oceno delovanja peči. Z obratovanjem nove peči, ki je precej večja od stare normalizirne peči, so povečali tonažo pločevine za ogrevanje. Podrobneje o rezultatih te peči bomo pisali v prihodnjih številkih »Železarja«, za zdaj le to, da ima nova normalizirna peč avtomatsko regulacijo plina in zraka.

Kljub temu, da bo remont v valjarni 2400 šele v oktobru, so že zdaj začeli s pripravi. Letošnji remont bo pomemben zaradi tega, ker nameravajo spremeniti transportni sistem. Sedanje transportne trakove bodo zamenjali z valjnicami, ki bodo imele vsaka svoj motor. V tovarni Titovih zavodov Litostroj so v ta namen naročili 90 takih valjnic. Novi transportni sistem bo omogočil hitrejši transport izvaljane pločevine, saj se bo pomikala pločevina s hitrostjo 25 cm na sekundo, medtem ko se pomika po obstoječih transportnih trakovih le s hitrostjo 12 cm na sekundo. Poleg tega je pri vzdrževanju sedanega transportnega sistema mnogo več dela in porabijo več časa pri reparaturnih delih.

Zvedeli smo, da bodo v valjarni 2400 odstranili kotle za katran, ki so zdaj nameščeni v samem obratu in jih premestili v posebne jame izven obrata. S premestitvijo bodo koristili tudi zdravstvenemu stanju v tem obratu zaposlenih delavcev.

ADAPTACIJA PISARNIŠKE ZGRADBE OZODA

Spriču pomanjkanja pisarniških prostorov smo že v lanskem letu pričeli z adaptacijo pisarniškega poslopja OZOD pri glavnem vrtarju. Z ustrezno prezidavo se bo to poslopje povečalo za dve etaži in bomo pridobili večje število sodobno urejenih pisarniških prostorov z vsemi potrebnimi sanitariji. Zgornjo etažo so v soboto, 6. maja že prevzeli naši organi, tako da so se v ponedeljek usluženci iz prve etaže že lahko preselili v zgornje prostore. Delo ob zasedenih pisarnah pa močno ovira gradbenike, zato bi bilo potrebno, da se izprazni tudi pisarne v pritličju, če hočemo, da bo zgradba do avgusta dokončno gotova.

VIŠOKE PEČI

V aprilu so v obratu plavž pričeli z rednim izdelovanjem bazičnega sintra. S tem se bosta tudi delo in hod visokih peči primeroma izboljšala. Analiza doma izdelanega bazičnega sintra je naslednja: Fe 46,39 odstotka, FeO 13,12 odstotka, SiO₂ 16,70 odstotka, H₂O 0 odstotka, CaO 4,7 odstotka. Stopnja bazicitete tega sintra še ni tako visoka, kot je zaželeno, ker se delovni pogoji v sedanjih prilikah zaradi neustrezne ventilacije poslabšajo.

Konstruktorski biro že pripravlja dokumentacijo za ustrezne ventilacijske naprave. Z ureditvijo delovnih pogojev se bo stopnja bazicitete povišala za 100 odstotkov. To pa bo omogočilo večjo proizvodnjo in prihranek na koks.

STROJNO-ENERGETSKA EKONOMSKA ENOTA

V soboto, 29. aprila se je vodstvo strojno-energetske ekonomske enote na intimnem družabnem večeru v zgornjih prostorih

Kazine poslovilo od dolgoletnih delavcev, ki so bili upokojeni. Šef ekonomske enote, tov. ing. Sikšek, se jim je v svojem govoru zahvalil za trud in požrtvovalno delo ter jim v znak priznanja izročil denarne nagrade po pravilniku o upokojitvi, ki ga je sprejel CDS. Ob tej priliki so se poslovili od dela v železnari naslednji tovariši: Jože Markelj, Jakob Novak, Niko Bačner, Franc More iz mehanične delavnice, Franc Lukežič in Jože Knez iz gradbenega oddelka, Franc Zvab iz mehanične delavnice Javornik in Leopold Mikelj iz transportnega oddelka.

CENTRALNO VZDRŽEVANJE

S 1. junijem se bodo obratni vzdrževalci vseh obratov EE topilnic priključili matičnim vzdrževalnim delavnicam. To priključevanje obratnih vzdrževalcev se bo postopoma izvedlo po vseh ekonomskih enotah. Z enotnim strokovnim vodstvom se pričakuje, da se bo vzdrževanje spričo lažje koordinacije dela v podjetju izboljšalo.

Iz programa X. jubilejnega mlad. festivala

V 9. številki »Železarja« smo bralce seznanili z nekaterimi važnejšimi prireditvami, ki so bile na programu od otvoritve mladinskega festivala do danes. Ker je program letošnjega festivala zelo obširen, opozarjamo še na važnejše prireditve, ki bodo na programu od 18. maja do zaključka te velike, vsakoletne prireditve jeseniške mladine.

20. maja bodo v dvorani Čufarjevega gledališča gostovali koroški in beneški Slovenci, ki bodo izvajali skupno s člani jeseniške Svobode kulturni program. — Naslednji dan, to je 21. maja, pa bo srečanje zamejske mladine v Planici. Na mladostnem zborovanju bodo govorili predstavniki gostov iz zamejstva in člani CK LMS. Na programu bodo tudi športne prireditve. Na predvečer rojstnega dne predsednika republike, tovariša Tita, 24. maja, bo v dvorani Čufarjevega gledališča slavnostna akademija. Sodelovali bodo: mladinski pevski zbor, člani Čufarjevega gledališča, TVD Partizan in jeseniške Svobode, medtem ko bodo na sam rojstni dan tovariša Tita športna tekmovanja na Jesenicah, v Žirovnici in v Kranjski gori, na Hrušici pa se bodo pomerili v medsebojnem tekmovanju člani mladinskih gasilskih oddelkov.

Kot vsako leto, se bo tudi letos zbrala naša mladina na Pristavi v Javorniških rovtih. Da bi bilo srečanje jeseniške mladine na Pristavi v nedeljo, 28. maja, kar najboljše organizirano, so ustanovili poseben odbor, v katerem so tudi predstavniki Zveze borcev in tabornikov. Na Pristavi bodo stari borci pripovedovali svoje spomine iz časov naše ljudske revolucije. Mladinci in pionirji pa se bodo tudi oddolžili spominu sekretarja Okrožnega komiteja SKOJ, tov. Jožeta Zupana-Ježka, ki je pokopan v neposredni bližini Pristave. Razumljivo je, da bodo na Pristavi ta dan razna športna tekmovanja, predvideno pa je tudi večje zborovanje mladih.

Iz programa je razvidno, da bo letošnji festival naše mladine zelo obširen. Zato lahko trdimo, da celoten program pomeni dostojno počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov.

Prvič se bomo srečali z zamejsko mladino

V počastitev 10. obletnice mladinskega festivala in 20-letnice vstaje bomo organizirali prvo srečanje zamejske mladine. V soboto, 20. maja, bo na Jesenicah v gledališču Toneta Čufarja kulturni večer, na katerem bodo sodelovali slovenski mladinci iz Italije in Avstrije in člani jeseniške Svobode. Mladinci iz Italije bodo nastopali z različnimi modernimi popevkami, iz Avstrije bo prišel tamburaški orkester, pevski zbor in manjši ansambel zabavne glasbe, jeseniško Svobodo pa bo zastopala folklorna skupina.

V nedeljo, 21. maja pa bo glavno srečanje z zamejsko mladino v Planici. Na tem srečanju se bo zbralo okrog 700 mladincev s Koroške in iz Italije. Poleg njih bo prislo več tisoč mladincev iz vseh krajev naše države. Dopoldan bodo športna tekmovanja v nogometu, šahu in namiznem tenisu. Po tekmovanju pa bo pod skakalnico slavnostno zborovanje. Na zborovanju bodo govorili predstavniki zamejske mladine in naših političnih organizacij, predvsem mladinci. Po zborovanju bodo pevci, godbe na pihala in recitatorji izvajali kulturni program. V popoldanskem času pa bomo imeli medsebojna spoznavanja.

To srečanje je za našo mladino in vse ostale politične organizacije velika naloga, da bo ves program dobro uspel. Tudi mladina in vaščani iz Rateč mnogo pomagajo, saj bodo lepo okrasili vas, organizirali štafeto, ki bo prinesla s tromeje zboru pozdravno pismo in pomagajo pri urejevanju zbornega prostora pod skakalnico.

Vabimo vas, da se v čim večjem številu udeležite tega pomembnega srečanja z našimi zamejci, kajti s tem bomo še krepili vse boljše vezi.

Sindikalna in mladinska organizacija organizirata v ta namen poseben vlak, na kar naše bralce še posebej opozarjamo!

J. V.

Zelenje in komunalna dejavnost

V zadnji številki »Železarja« piše članek »Zeleni pas okoli Jesenic« ugotavlja, da smo na Jesenicah posekali zelenje v Hrenovici in v Milanovem logu. Požabil pa je napisati, da je sedaj posekan tudi drevored od Gimnazije do železniške postaje in da bo temu sledil tudi drevored od hotela Pošta do novega podvoza na Prešernovi cesti. Jeseničani se vprašujemo, ali je bilo res tako potrebno podreti kstanje od Gimnazije do postaje kar na obeh straneh ceste. Verjetno bi bila cesta dovolj široka, če bi jo razširili le na eni strani in to na tej, nasproti postaje, saj je najožje prometno grlo ob hotelu Pošta, ki verjetno ne bo tako hitro rešeno, tako da s to razširitvijo zaenkrat ne bomo mnogo pridobili. Hrenovica je bil res lep gaj, toda če je hotela železarna razširiti svoje obrate, ga je morala izsekati. Sedaj govoriti o tem, ali je bilo to potrebno ali ne, je že malo prepozno. O tem bi se morali pomeniti pred desetimi leti; ali naj stoji predelovalni obrati v Hrenovici ali na Bevškem polju?

Očitek, da stanovalci naselja Plavž nočejo s prostovoljnimi de-

lom urediti okolice stavb, je malo preoster. To, da naj se učimo pri Velenjčanih, je celo malo poniževalno, kajti delavci Jesenic so že dokazali, da so sposobni marsikaj narediti. Tudi zeleni pas na Plavžu bi verjetno že lepo rasel, samo ko bi za to ne bilo nešteto ovir, za katere pa stanovalci niso krivi. Pisca članka vprašujem, če mogoče ve, kako naj bi izgledala uređitev naselja in če je mogoče že videl načrte, kajti kolikor vem, teh še sploh ni. Če bi si stanovalci okolico že uredili, bi jo lahko vsake pol leta na novo urejali, kajti naša komunala ima pač tako navado, da vsake toliko časa nekaj izkopava in vkopava in sicer enkrat kanalizacijo, drugič zopet električni in telefonski vod, nato vodovod in tako naprej.

Zvedel bi rad, če na Jesenicah sploh že imamo izdelan urbanistični načrt in ali sploh vemo za pol leta naprej, kaj in kje bomo kakšno stvar napravili. Dokler ne bomo imeli teh najnujnejših stvari, ki so potrebne za dokončno ureditev nekega naselja, je malo prezgodaj kritizirati stanovalce, da nočejo delati in da samo čakajo, da jim bo to nekdo drug naredil.

Oglejmo si samo stolpnice na Plavžu, katerih gradnjo je financirala železarna, operativno pa je prevzel Zavod za stanovanjsko izgradnjo. Ze pred pričetkom gradnje se je vedelo, da bo v njih centralna kurjava in da je za to potrebno precej premoga. Kam naj bi ta premog vskladiščili, ni nihče pomislil, tako da so silos pričeli graditi šele lansko jesen in do danes še vedno ni gotov. Ves material od izkopu pa leži med dvema stolpnicama, prav tako tudi gramoz in ostali material. V prvi stolpnici še vedno zamaka voda kletne prostore in bo treba okrog stavbe napraviti izkop. To-

da Zavod za stanovanjsko izgradnjo ne podvzame nobenih ukrepov, da bi se ta dela dokončala. Vprašujem, kako naj stanovalci potemtatem uredijo okolico, ko pa niso niti osnovna dela, ki jih morajo izvršiti gradbena podjetja, dokončana? Smatram, da stanovalci niso krivi, da je naselje neurejeno, ampak krivdo nosi zato nekdo drug, ki bi ga bilo treba poiskati in se z njim pomeniti o teh problemih.

Drago Mesarič

ALI ŽE VESTE...

Da bi se preprečil samodejni premik »mačka« in protiteži na posevnih dvigalih visokih peči, kot se je to že dogodilo, je delovodja elektro delavnice, tov. Karrel Nagode skonstruiral centrifugalno zaščitno napravo na teh motorjih, ki bo v bodoče to preprečevala.

Da bi se uredila pravilna osvetljenost celotne železarne, se je pristopilo k poskusni montaži močnejše svetilke na živosrebrne hlape pri vratarju cevarne, da bi ugotovili rezultat.

KAKO JE S TRGOVSKIM PAVILJONOM NA PLAVŽU

Vedno večji prirastek prebivalstva na Plavžu že dalj časa narokuje vprašanje ostalih gradenj, ki so potrebne za nemoteno prekrbo prebivalstva. Trenutno pa »plavžarji« nimajo na razpolago mesarskega lokala, poleg tega je le ena mlekarja v zgornjem delu Plavža, kakor tudi ena pekarija in trgovina pri Čufarju. To je odločno premalo, zlasti če računamo, da že v letu 1962 dobi Plavž 1500 novih prebivalcev. Rekonstruirana trgovina pri Čufarju s kombinirano postrežbo trenutnim razmeram popolnoma odgovarja, kljub temu, da je lokal majhen, vendar pa še nastaja vprašanje gradnje lokala paviljonskega tipa, ki je v doglednem času tudi predviden.

Svet za blagovni promet pri ObLo je na svoji zadnji seji o tem razpravljal — ker smatra — da bo treba to čimprej rešiti. — Ima pa vzporedno varianto, ki bi bila ugodno rešljiva, v kolikor bi se gradnja novega paviljona za nekaj let zavlekla. — Z odkupom stare Čufarjeve hiše bi bilo mogoče v spodnjih prostorih urediti prodajo kruha v sklopu trgovine, v prostorih sedanjega »Minerala« pa bi našla primeren prostor tudi slaščičarna, ki jo Jesenice prav tako potrebujejo, saj obstoječi lokal poleg hotela Pošte nikakor ne odgovarja. V sedanjih prostorih pekarni bi lahko uredili primerne prostore za prodajo mesa. Zgoraj pa bi lahko uredili soliden gostinski lokal, upoštevajoč pri tem, da obstoječa »Lajka« za tovrstno dejavnost ne odgovarja.

Po predvidevanjih bi za odkup in rekonstrukcijo lokalov rabili okrog 15 milijonov dinarjev, kar ni mnogo in bi se tudi izplačalo, v kolikor urbanisti ne predvidevajo gradnje trgovskega paviljona že v prihodnjem letu.

Društvo iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav lepo napreduje

V razmeroma kratkem času obstoja je Društvo že pokazalo prve vidne uspehe. Prva največja naloga je bila utrditev delovanja odbora in vključevanje v članstvo avtorjev tehničnih izboljšav in iznajditeljev. Kmalu se je pokazalo, da je problematika na tem področju izredno široka. Zaradi tega smo delo razdelili po dejavnosti na več komisij in sicer:

1. Komisija za ocenjevanje predlogov.
2. Komisija za agitacijo in propagando.
3. Komisija za pomoč avtorjem.
4. Komisija za pravne nasvete.
5. Komisija za sodelovanje z ostalimi podjetji.
6. Komisija za tekmovanje.

Delokrog komisij je utrjen in določen s pravilnikom. Tako bo iznajditeljem in avtorjem tehničnih izboljšav omogočena strokovna pomoč. V komisijah so strokovnjaki dobri poznavalci obratov in tehniških problemov. Večina komisij je že pričela z delom. Komisija za ocenjevanje predlogov je ocenila vse dane predloge in tako se je dosegla tesna povezava z referatom za racionalizacijo v železarni, kakor tudi s samo ko-

misijo za ocenjevanje predlogov pri železarni.

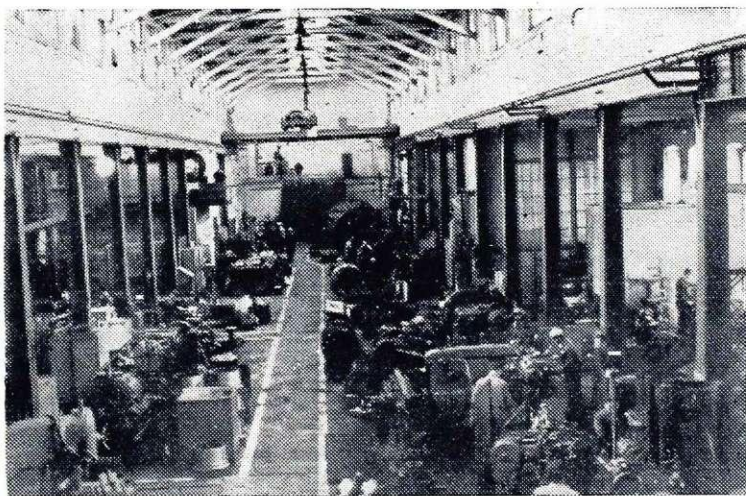
Smatram, da bo ta način delovanja Društva v bližnji prihodnosti pokazal vidne rezultate v povečani aktivnosti avtorjev. Cilj našega Društva je, da tesno sodelujemo z avtorjem, kakor tudi z Železarno Jesenice. Pravilnik o nagrajevanju avtorjev tehničnih izboljšav, ki ga pripravlja Železarna Jesenice in bo sprejet v bližnji prihodnosti, bo prav tako zaradi boljšega nagrajevanja mnogo doprinesel k pozitivni racionalizatorske dejavnosti.

Program Društva predvideva, da se vključujejo v članstvo vsi priznani racionalizatorji in iznajditelji. Mesečna članarina znaša le 50 din. Zahtevajte pristopne izjave, vsi ki jih že posedujete, jih izpolnite in oddajte sekretarju Društva, tov. Maksu Sterletu — energijski oddelek. Predvideno je, da bo naše društvo štel najmanj 400 članov. Imamo vse pogoje, da bo naša organizacija Društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav številčno in aktivno najmočnejša v Jugoslaviji.

Gotovo zanima vsakogar, kakšno je stanje po ostalih krajih Slovenije. Do danes so ustanovljena društva v Ljubljani z 260

člani, Maribor 114, Celje 80, Kranj 54 in Kamnik 60 članov. Te dni se formirajo društva tudi v Kopru, Novi Gorici, Novem mestu, Trbovljah in Krškem. V programu je, da preko republiškega združenja tem društvom napovemo tekmovanje. Upajmo, da bomo dosegli prvo mesto.

Niko Bernard

Tako izgleda notranjost mehanične delavnice na Jesenicah

Ob Tednu požarne varnosti

Po sklepu Gasilske zveze Jugoslavije bo v dneh od 14. do 21. maja »Teden požarne varnosti«, ki bo prvič enotno organiziran v vsej Jugoslaviji. Ta akcija nima propagandnega značaja, ampak je namen »Tedna požarne varnosti«, da v gasilskih organizacijah pregledamo moč moštva in stanje orodja ter možnosti gasilske čete, da lahko uspešno preprečuje požare v svojem okolišu. Tako bo tudi naša industrijska gasilska četa v tem tednu pregledala svojo opremo ter naprave, vodovodno in hidrantno omrežje ter vse požarnovarnostne naprave v obeh tovarnah. Poleg že omenjenih pregledov bomo v posameznih obratih organizirali tudi predavanja o reševalni službi ter o odstranjevanju požarne nevarnosti v dotičnem obratu.

V dneh od 15. maja do danes so bila takšna predavanja v naslednjih obratih:

15. maja v starem gasilskem domu železarne, ki je bilo namenjeno plamenskimi varilcem iz obeh tovarnov, predavanje v elektrodela-

kolektiv obrata plavž in še posebej za plinsko enoto v tem obratu ter v gradbenem oddelku, vzdrževalnih obratih na Javorniku in elektroodnem oddelku.

17. maja smo namenili predavanje vratarjem in čuvajem, strojevodjem, kurjačem in prometnikom na prometnem oddelku, osebu plinskih generatorjev in kolektivu obrata jeklovlek.

Se posebej opozarjamo na predavanja, ki so na programu danes, 18. maja in sicer predavanje za vzdrževalne asistente, ki bo v gasilskem domu na Senožetih, predavanje za kolektiv šamotarne in za osebe komunalnega oddelka v dvorani Delavskega doma pri Jelenu.

19. maja se bodo k predavanju zbrali žerjavovodje iz obeh tovarnov, v soboto, 20. maja pa predvidevamo predavanje za obratne gasilske referente in člane obratnih trojk.

Poleg teh predavanj naj opozorimo še na ostali program »Tedna požarne varnosti« v naši železarni. Pregledali smo že požarnovarnostne naprave, vodovodno omrežje, požarnovarnostne naprave na Blej-

ski Dobravi, danes pa bo na programu mokra vaja na enem izmed objektov naše železarne.

V zvezi z izvedbo letošnjega — »Tedna požarne varnosti« opozarjamo kolektiv železarjev na pra-

vilnik o požarnovarnostni zaščiti podjetja, ki ga je sprejel CDS na svojem 16. zasedanju. Ta pravilnik je zdaj v veljavi, mi pa smo dolžni, da ga dosledno izpolnjujemo.

G. N.

PRAVNI NASVETI

Vprašanje: Po sklenitvi delovnega razmerja in nastopu dela ste podpisali stanovanjsko pogodbo — v kateri je tudi določilo, da ste se pripravljati takoj izseliti, kakor hitro bi prenehalo delovno razmerje.

Odgovor: Celotna stanovanjska zakonodaja je odraz naših stanovanjskih razmer in pomeni zaščito stanovalcev. — Kakor hitro normalno preneha stanovanjsko razmerje, je treba dati stanovalcu drugo primerno stanovanje, najpotrebnejše prostore ali najnujnejše prostore. Izjema od teh pravil vsakega stanovalca se nahaja v 144. členu Zakona o stanovanjskih razmerjih, Uradni list FLRJ, št. 16, z dne 22. aprila 1959, ki se glasi: Kdor stopi v delovno razmerje, lahko da ob sklenitvi delovne pogodbe pisмено izjavo, da se bo izselil iz stanovanja, ki ga

dobiva v uporabo, brž ko mu iz kakršnegakoli razloga preneha delovno razmerje, zaradi katerega je dobil stanovanje. V takem primeru stanovalec ne more zahtevati niti najnujnejših prostorov.

Ker je to zakonsko določilo izjema, ga je treba razlagati čim- ožje in ne čimširše. To pa pomeni, da se obveza ne more posploševati. Če bi se to zgodilo, bi lahko izselili stanovalce v številnih primerih ne, da bi jim dali najnujnejše prostore.

Sveda morajo biti za uporabo 144. člena izpolnjeni vsi pogoji, ki so:

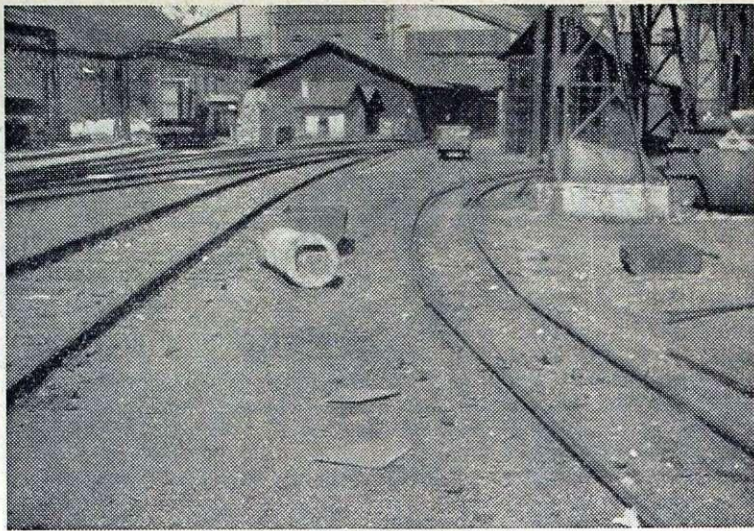
1. sklenjeno je moralo biti delovno razmerje,
2. zaradi sklenitve delovnega razmerja je bilo dodeljeno stanovanje,

3. delovno razmerje je prenehalo iz kakršnegakoli razloga, kar pomeni, da je delovno razmerje lahko odpovedal delavec ali pa gospodarska organizacija ali pa, da je prenehalo na drug način,

4. ob sklenitvi delovne pogodbe je moral dati delavec pisμένο izjavo, da se bo izselil iz stanovanja, brž ko mu preneha delovno razmerje.

Prav zadnja točka je tista, ki določa vsebino in obseg delavčeve obveze. Delavec se je ob sklenitvi delovnega razmerja zavezoval, da dobiva stanovanje samo v zvezi s svojim delovnim razmerjem in se v delovni pogodbi pisμένο obvezuje, da bo stanovanje izpraznil, brž ko mu bo delovno razmerje prenehalo.

Morebitne kasnejše podobne delavčeve obveze ne morejo imeti istega učinka.

Izgubljeni ingot ob progi — zakaj?

Zakaj sanitarna inšpekcija?

Pogosto se slišijo na račun sanitarne inšpekcije razne pritožbe in negodovanja, ki so morda neupravičena. Če se kdo pritožuje, je prav gotovo tisti, ki se je pregrešil in ga je sanitarna inšpekcija moral prijaviti zaradi njegovih prekrškov. Vedeti pa moramo, da je ta služba nujno potrebna in služi predvsem delovnemu človeku.

Nekatere službe in odgovorni, ki prodajajo prehranske artikle,

Šola za življenje

Ideološka komisija pri TK LMS organizira tekom leta več predavanj in seminarjev. Pred kratkim je bil tak seminar za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij LMS, v aprilu pa je ta komisija organizirala tudi Šolo za življenje, za katero je bilo med mladimi ljudmi največ zanimanja. Za obisk te šole se je prijavilo nad 60 kandidatov, vendar je bila povprečna udeležba 28 slušateljev, ker so bili nekateri od prijavljenih zaposleni tudi na popoldanski izmeni. Zaradi velikega zanimanja bodo program te šole ponovili v jeseni, predvsem z namenom, da bi se z zanimivim gradivom seznanila druga polovica slušateljev, ki v aprilu ni imela možnosti, da bi sledila vsem predavanjem.

Program Šole za življenje je obsegal naslednja predavanja:

1. Osnovni problemi življenja v skupnosti.
2. Kaj oblikuje človekov značaj in osebnost.
3. Problem spoznavanja sebe in drugih.
4. Ljubeznost in spolnost.
5. Izбира zakonskega tovariša — zakonska zvestoba.
6. Vprašajte — odgovorjamo.

Predavanja so bila zelo zanimiva, za kar je poskrbel psiholog, tov. Andrej Dolinar. Podobne šole in tečaji lahko mnogo koristijo mladim ljudem, najvažnejše pa je to, da spoznajo samega sebe, druge in družbo.

Božo Sotlar

pijače in podobno, so pri svojem delu premalo odgovorni, saj je služba sanitarne inšpekcije v lanskem letu morala uničiti za preko 900.000 dinarjev že pokvarjenih živil. Samo v treh mesecih letošnjega leta je zasegla prav tako že za 450.000 dinarjev pokvarjenih živil. To so visoke številke, vendar pa je še zmeraj boljše, da se pokvarjena hrana uniči, odgovorne pokliče na zagovor in primerno kaznuje, kot pa, da bi se posledice zastrupitve in prebavnih motenj pokazale pri delovnih ljudeh. Zlasti je značilen primer prodaje suhega mesa na Javorniku. Inšpekcija je meso zasegla in ga dala v analizo. Rezultat je bil, da so našli na cm³ mesa 15.000 klic in bakterij, kar je dokaz, da je bilo meso neužitno in pokvarjeno.

Poleg tega dela pa mora sanitarna inšpekcija nadzorovati tudi vse trgovske in gostinske lokale, ki danes žal še ne odgovarjajo predpisom in bi bilo nekatere, to velja zlasti za gostinske lokale, že treba zapreti, v kolikor ne bi bili še nujno potrebni. To se bo tudi izvršilo, če podjetja ne bodo uredila svojih lokalov.

Takole so pionirji odgovarjali na prireditvi »Moj domači kraj včeraj«

Vprašanje za sebe je tudi prirejanje raznih vesellic v zaprtih prostorih in zunaj. Prav pri tej dejavnosti, pri točenju pijač in prodaji živil, se opaža največ pomanjkljivosti. Športna društva in prireditelji naj vzamejo na znanje, da je treba vsako tako prireditev pravočasno prijaviti tržni inšpekciji z navedbo oseb, ki bodo točile pijače in prodajale živila. S tem bo odpadla nepotrebna kritika prirediteljev, če bo organ sanitarne inšpekcije v primernih nepravilnosti prepovedal prodajo pijač in živil na teh prireditvah. Kot vidimo, je delo sanitarne inšpekcije družbi koristna dejavnost, ki jo moramo krepiti in podpirati, saj je vse to v našem interesu.

V letošnjem jubilejnim letu, ko praznujemo 20-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, so na programu tudi pionirske igre, ki so

Še o vlogi socialnega delavca v podjetju

V zadnji številki časopisa »Železar« smo objavili članek, v katerem je opisano delo socialnega delavca v podjetju, danes pa objavljamo še razgovor s socialno delavko v našem podjetju, tovarišico Vero Sventovo.

Kakšno je delo socialnega delavca v podjetju in kakšen je namen te službe?

Namen te službe je, da svetuje in nudi posamezniku pomoč pri uravnavanju njegovih odnosov z okoljem, z družbo in mu pomaga pri reševanju in odстранjevanju problemov, ki lahko nastanejo, če ti odnosi niso urejeni. Pri tem si prizadeva, da poleg pomoči pri reševanju konkretnih problemov na posameznika tudi vzgojno

vpliva v tem smislu, da bo v bodoče znal sam trezno ocenjevati in reševati svoje probleme. Več o delu socialnega delavca sem pisala v članku, ki je bil objavljen v zadnji številki »Železara«.

Kakšne so težave, ki nastopajo pri opravljanju tega poklica, konkretno v našem podjetju?

Zaenkrat je največja težava v tem, da velika večina vodilnih ljudi kaže zanimanje le za reševanje tehnične problematike. Običajno zelo široko obravnavajo probleme z ekonomskega in tehničnega stališča, večkrat pa pozabijo na človeško plat problema. Mislim predvsem to, da se ne spomnijo, da proizvodnja ustvarja ljudi, ki jim je potrebno nuditi osnovne življenjske pogoje, to je, zagotoviti jim je treba človeku dostojno stanovanje, potrebno prehrano in izboljšati medsebojne odnose. Ni vseeno, na kakšno delovno mesto odrediš delavca, da bo dal proizvodnji maksimalen efekt. Važno je tudi vprašanje njegovega počutja v samem kolektivu in kakšne so njegove razmere doma; kako je preskrbljena njegova družina. Treba je rešiti torej niz vprašanj, ki so važen element, da se bo delavec na svojem delovnem mestu dobro počutil in vložil vse svoje sposobnosti za dvig proizvodnje. Za vse to naši odgovorni ljudje doslej niso kazali pravega zanimanja ali pa vse premalo, tudi če so možnosti obstajale.

Kako člani kolektiva gledajo na vašo dejavnost?

Imam občutek, da so me ljudje sprejeli in številni ljudi, ki dnevno prihaja k meni, bodisi po pomoč ali nasvet, je vsak dan večje, tako da bo po vsej verjetnosti

treba to službo v podjetju še razširiti.

Kakšen mora biti lik socialnega delavca?

Socialni delavec, ki konkretno dela z ljudmi, mora biti predvsem oseba, ki z ljudmi lahko vzpostavlja stik. Poleg tega mora imeti vero v ljudi in njihov razvoj. V nekem smislu mora imeti ljudi rad, z željo, da jim pomaga. Socialni delavec mora znati premagati občutke simpatij in antipatij in mora znati obravnavati vse ljudi enako.

Ali v celoti morete opravljati delo sami, ali bo treba, da v zvezi s tako obširnimi delom dobite pomoč?

Kot sem že omenila v svojem odgovoru na prejšnje vprašanje, bo treba našo službo razširiti, kajti če je na 500 delavcev planiran en socialni delavec, je razumljivo, da je v tako velikem podjetju kot je železarna, eden ali celo dva socialna delavca premalo.

Kaj mislite, da bi bilo po Vašem mnenju treba ukreniti, da bo ta služba v prihodnje napredovala?

Značaj naše službe in pestrost problemov, ki jih je treba rešiti, narekujejo, da različne probleme rešujemo skupno z zdravnikom in psihologom. Tu nastajajo prve težave, ker ima podjetje samo enega psihologa, ki zaradi svojega dela večkrat nima časa, da bi se ukvarjal tudi s socialnimi problemi. Težava pa je tudi v tem, ker vodilno osebo iz proizvodnje hote ali ne hote ne kaže polnega razumevanja za naše delo ter s svojim ravnanjem včasih celo ovira hitro in primerno rešitev nekega problema.

Jugoslovanske pionirske igre

»Ali poznaš svoj domači kraj?«

organizirane v zveznem merilu. Zaradi tega se imenujejo jugoslovanske pionirske igre in so razdeljene v tri skupine. V celotnem tekmovanju bodo pionirji spoznavali svoj domači kraj in sicer tako, da bodo najprej odgovarjali na vprašanja »Moj kraj včeraj«, nato pa še »Moj kraj danes in jutri«.

O poteku te velike in zanimive akcije je sodelavcu našega lista povedal nekaj podrobnosti predsednik Društva prijateljev mladine, tov. Mavro Lenardič. V prvem delu te velike akcije naših pionirjev so bila na programu vprašanja, ki so se nanašala na čas ljudske revolucije. Pionirji so odgovarjali na vprašanja, ki zajemajo področje celotne komunice in ne samo svojega lastnega kraja, kar je seveda še bolj zanimivo. Akcijo so doslej izvedle vse šole v naši občini, tekmovalo pa je okrog

1000 pionirjev. Razdeljeni so bili v nižjo, srednjo in višjo stopnjo. Najboljši pionirji iz posameznih šol so se 27. aprila 1961 pomerili na Jesenicah, kjer je nastopilo 23 ekip. Zmagovalci, oziroma najboljše ekipe, so prejele nagrade in sicer: I. stopnja 15.000 din, II. stopnja 10.000 din in III. stopnja 5000 din. Te nagrade so pravzaprav kolektivna darila in so jih prejeli tisti pionirski odredi, iz katerih so bile zmagovalne ekipe. Posamezni pionirji, ki so se najbolje izkazali v tem tekmovanju, pa so prejeli nalivna peresa in drmgla praktična darila. Tekmovanje še ni zaključeno, ker so nekatere ekipe dobile enako število točk in bodo morale ponovno odgovarjati na vprašanja, da bo tekmovalna komisija lahko določila vrstni red najboljših ekip, ki bodo nato tekmovali na okrajni prireditvi jugoslovanskih pionirskih iger. Drugi del tega tekmovanja

Z otvoritve mladinskega festivala

26. aprila ob 17.30 smo pred gimnazijo na Cankarjevem trgu slavnostno otvorili X. jubilejni festival jeseniške mladine. Na okrašeno tribuno so stopili poleg predstavnikov jeseniških političnih organizacij tudi gosti iz Centralnega komiteja LMS. Pod tribuno se je zbralo ob 200-ih partizanskih košarčnic, ki jih je igrala godba na pihala jeseniške Svobode, veliko število mladine iz vseh krajev občine s svojimi prapori.

Po odigranju državne himne je prispela mladinska štafeta iz Belega polja pri Hrušici. Mladinska štafeta je prinesla pozdravno pismo. To pismo smo poslali maršalu Titu za njegov rojstni dan in CK NOJ. Pri otvoritvi sta govorila predsednik Občinskega komiteja LMS, tov. Janez Čuden in predsednik Zveze borcev kot pokrovitelj X. jubilejnega festivala ter Triler Civil-Ciro. — Po uradni otvoritvi so mladi recitatorji recitali borbene pesmi partizanskega pesnika Kajuba. Mladinski pevski zbor pa je pod vodstvom tov. Mejača zapel nekaj partizanskih pesmi. Ko se je zmrčilo,

so jeseniški taborniki pred tribuno zakurili taborniški ogenj in ob njem izvajali svoj kulturni program. Pri taborniškem ognju je tudi sodeloval prvoborec, tov. Kozar, ki je mladini pripovedoval o dogodkih iz NOB. Tako smo otvorili svoj X. jubilejni festival, ki bo trajal do 28. maja. Vse pomembne nastope, ki jih bo imela naša mladina v okviru 10. festivala, bomo še opisali v našem 14-dnevniku.

Mladinke, mladinci in ostali sodelavci, udeležite se naših prireditev!

Jože Vindišar

ZAHVALA

Podpisani Janez Pretnar, tovarniški upokojenec, se zahvaljujem kolektivu obrata jeklovlek za darilo in prvomajske čestitke. Se posebej se zahvaljujem tov. Pircu, Stojanaru, Gluharju, Ucmaru ter Zlatokarju za obisk na domu in želim kolektivu obrata jeklovlek veliko delovnih uspehov.

Janez Pretnar,
Zasip 92 pri Bledu

(Nadaljevanje s 5. strani)

veliko delo, ki bo zahtevalo politično aktivnost ne 50 % članov ZK, ampak vseh nas in dela bo dovolj tudi za tiste, ki bodo vstopali v naše vrste.

Dotaknil bi se v nekaj besedah še tistih članov, za katere poročilo navaja, da so prišli v ZK zato, ker so smatrali, da jim je to most za napredovanje v kolektivu in ko so dosegli svoj cilj, ne čutijo več potrebe po političnem udejstvovanju. Ko pomislimo na take ljudi, se počutimo prvi hip ogoljufani in nam morda včasih prihaja na misel celo maščevanje.

Toda, če nekoliko globlje pomislimo, bomo spoznali, da ti goljufajo same sebe. Morda boste rekli, da ni važno, kako nekdo te ljudi ocenjuje, ampak predvsem to, da sedijo tam, kjer ne bi smeli in iz tega kujejo sebi materialne koristi. Da, danes jih še, toda ne smemo pozabiti, da so do sedaj imeli ti ljudje enega ali dva predpostavljena, ki sta ocenjevala njegovo delo, ni pa več daleč čas, ko bo ocenjevanje teh

ljudi vršil kolektiv in s tem se bo tudi zanje pričelo novo obdobje, ostala jim bo le še izbira: ali tja, kjer so bili, ali pa pod koleasa časa.

O STANOVANJSKI PROBLEMATIKI

Delegati in gostje so z zanimanjem poslušali razpravo predsednika stanovanjske komisije v naši železarni, ki je opozoril na težaven položaj zaradi vedno večjih potreb članov našega kolektiva po novih stanovanjih. Sicer smo zgradili v zadnjih povojnih letih lepo število novih stanovanj, vendar še zdaleč nismo zadostili vsem potrebam. Samo na Stari Savi stanuje v hišah, ki so stare več kakor 300 let in v nezdremem okolju 120 družin naših delavcev in uslužbencev. Pri naši stanovanjski komisiji je trenutno registriranih 760 prošenj za stanovanje. Vse to kaže, da bo treba vzporedno z rekonstrukcijo tovarne realizirati tudi program gradnje stanovanj in ostalih objektov

družbenega standarda na Jesenicah. Iz razprave tov. Rebolja je bila razvidna tudi velika pripravljenost naših sodelavcev, da pomagajo pri gradnji stanovanj v vseh mogočih oblikah. Nekaterim delavcem smo v zadnjem času omogočili, da so kot prostovoljci delali na transportnem oddelku v železarni, izvršene ure pa smo jim šteli kot obvezo za stanovanje. Na razpis za stanovanje vnaprej se je odzvalo 145 ljudi, 90 % prosilcev pa je pripravljenih, da takoj plačajo predvideno vsoto za enosobno, dvosobno ali trisobno stanovanje, tako da bi lahko dobili na ta način 30 milijonov dinarjev.

Seveda so bila v razpravi obravnavana še številna druga vprašanja, ki pa jih zaradi pomanjkanja prostora ne moremo v celoti posredovati našim bralcem. Ker so bila vsa vprašanja zelo zanimiva in pomembna, bomo v prihodnjih številkah material z razprave na letošnji konferenci tov. komiteja ZKS objavili v več člankih.

Bežen sprehod po jubilejni skalaški razstavi

Pred leti si je zadalo Planinsko društvo Jesenice veliko, pomembno in odgovorno nalogo: ustanoviti v sklopu Tehničnega muzeja ali Stalne razstave Železarne Jesenice Triglavski planinski muzej, ki naj bi bil prva tovrstna kulturnovzgojna ustanova v Sloveniji. Zbiralci redke in dragocene planinske zgodovine so šli takoj na delo. Ivan Šavli, Anton Blažej, Uroš Zupančič in številni drugi so si zastavili nalogo iztrgati pozabi našo planinsko, alpinistično in gorsko reševalno zgodovino, ki je tesno povezana z zgodovino železarstva v naših krajih. Marljivo in požrtvovalni zbiralci dragocenega in redkega zgodovinskega skalaškega gradiva so v Ljubljani, Celju, Bohinju in

drugih krajih Slovenije začeli zbirati razne predmete in gradivo. Po njihovi zaslugi se je zbirka Triglavskega planinskega muzeja obogatila z dragocenimi predmeti. Letos je Planinsko društvo Jesenice skupaj s Stalno razstavo Železarne Jesenice in Triglavskim planinskim muzejem priredilo jubilejno skalaško razstavo v počastitev 40-letnice ustanovitve TK Skala, ki je tudi rojstna letnica našega organiziranega alpinizma. Pokroviteljstvo nad jubilejno skalaško razstavo je prevzela Planinska zveza Slovenije, ki je tudi močno zainteresirana, da se čimprej začne načrtno zbirati planinsko zgodovinsko gradivo.

Na razstavi je dragocen, bogat in redek skalaški material v treh prostorih Tehničnega muzeja lepo in sodobno uredil tov. Miloš Magolič. Jubilejna skalaška razstava je posvečena ne le 40-letnici našega organiziranega alpinizma, temveč tudi 20-letnici vstaje naših narodov in spominu padlih, umrlih in ponesrečenih skalah. V prvem prostoru je razstavljen prapor jeseniške podružnice TK Skala, ki je bil razvit na vrhu Triglavu 7. septembra 1924. leta, tik pod praporom pa mojstrsko izdelana maketa skalaške smučarske kočice na Rožci, ki jo je izdelal tov. Marjan Dolinšek. Ob vstopu v razstaveni prostor je vitrina s posebnimi dragocenostmi iz obdobja med obema vojnama (1921—1941). Med drugim so številne izkaznice in slike ustanoviteljev in predsednikov TK Skala, skalaški znaki in spomini najvidnejših skalah.

Drugi, desni razstaveni prostor je posvečen padlim, umrlim in ponesrečenim skalah: dr. Alešu Stanovniku, Mihi Aribu, Miranu Cizliju, Matevžu Frelihu, Mihi Čopu, Vladimirju Topolovcu, dr. Slavku Prevcu, Tomažu Godcu in številnim drugim, ki so se v svetu gora utrjevali in jeklenili ter se pozneje žrtvovali za višje cilje. Lepo je prikazano tudi delo skalah v gorski reševalni službi, razvoj našega smučarskega športa, plezalne tehnike in alpinizma. Bogata je tudi posebna vitrina, v kateri je prikazana literarna zapuščina skalah. V tretjem, levem prostoru vzbujajo izredno pozornost povečane fotografije sten, v katerih so skalahi izvedli skrajno drzne in težke prvenstvene plezalne vzpone. V posebni vitrini pa so odlično izdelane makete skalaškega doma na Voglu

in gorskih zavetišč št. 1 in 11. Zanimivo je tudi prikaz ustvarjalnega dela skalahov fotoamaterjev, ki so poleg številnih umetniških planinskih fotografij posneli tudi prva dva slovenska celovečerna filma: V Zlatorogovem kraljestvu in Triglavske strmine.

Razstava je izredno bogata in mojstrsko urejena in prav zato služi, da si jo z zanimanjem ogledajo vsi ljubitelji gora. Odprta je vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure.

Žuro

Nekdanji člani TK Skala, med njimi tudi znani alpinist Čopov Joža, ob otvoritvi Skalaške razstave v prostorih Tehničnega muzeja na stari Savi

Prvi samostojni koncert komornega zbora DPD Svoboda »Tone Čufar«

Pred nedavnim se je komorni zbor DPD Svoboda »Tone Čufar« prvič predstavil jeseniškemu občinstvu s samostojnim koncertom, s katerim je počastil 20-letnico ljudske vstaje in 15-letnico društvene porske dejavnosti.

Zbor, ki šteje 25 pevcev in pevk, je pod vodstvom svojega dirigenta Poldeta Ulage pripravil zanimiv program, v katerem smo lahko slišali poleg domačih in tujih narodnih pesmi še tri partizanske pesmi in tri črnske duhovne pesmi. Koncertni večer je bil učinkovito zaključen z dvema odlomkoma iz Verdijeve opere Nabucco in Smetanove Prodanе neveste, ki sta bila izvedena ob klavirski spremljavi prof. Silve Gračnerjeve.

Prvi nastop tega vokalnega ansambla je prijetno presenetil, saj je bila izvedba posameznih skladb, od katerih so bile nekatere zahtevnejše, tehnično na dostojni višini. Dinamično bi sicer morale biti nekatere skladbe bolj dognane, medtem ko večjih intonacijskih spodrsiljav ni bilo. Ritmične neskladnosti, ki so bile opazne pri obeh opernih odlomkih, gredo po vsej verjetnosti na račun slabo postavljenega klavirja. Pri sopranih in tenorjih homogenost glasov deloma ni bila najboljša, ker so preveč izstopali posamezni močnejši glasovi. Vendar smo lahko prepričani, da bo zbor vse te pomanjkljivosti, ki imajo delno svoj vzrok v pomanjkanju časa pri študiju programa, v svojem bodočem delu odpravil, tako da se nam v bodočnosti obeta

res kvaliteten vokalni ansambel. Kot solisti so v nekaterih točkah programa nastopili sopranistka Klečeva, altistka Vera Radijeva, tenorist Lado Rotar, baritonist Jakob Jeraša in basist Lojze Jeraša. Koncert je lepo uspel in navzoče občinstvo je navdušeno izrazilo priznanje izvajalcem. K

Literarni večer mladih avtorjev

Na jeseniški gimnaziji že več let deluje literarni krožek. V tem krožku dijaki prebirajo svoja literarna dela in se s tem učijo pravilno ocenjevati literarna dela. Pri tem moramo omeniti mladega pesnika, tov. Vladimirja Bruna, ki se je s svojimi deli že uvrstil v revijo »Mlada pota«.

V počastitev 10. obletnice našega mladinskega festivala in 20-letnice vstaje so dijaki literarnega krožka jeseniške gimnazije organizirali v Delavskem domu pri Jeleni literarni glasbeni večer mladih avtorjev. Na tem večeru so poleg mladih jeseniških pesnikov in pisateljev ter gojencev glasbene šole sodelovali tudi člani literarnih krož-

kov iz celjske in trboveljske gimnazije. Mladi literati z Jesenic in omenjenih krajev so na tem večeru prebrali svoje pesmi in črtice. Vmes pa so mladi gojenci jeseniške Glasbene šole izvajali klavirska dela znanih skladateljev.

Gledalci smo bili s tem večerom zelo zadovoljni, predvsem zato, ker je bil dobro organiziran in kvalitetno izveden. Zato bi bilo dobro, da bi jeseniška Svoboda organizirala več takih večerov, kateri bi nastopali mladinci s svojimi literarnimi deli. S tem pa bi tudi zajeli večji krog mladine in jo seznanili s sodobno literaturo, kajti tega znanja predvsem pri delavski mladini žal še vedno primanjkuje.

Jože Vindišar

OKRAJNA REVIIJA ZABAVNE GLASBE NA JESENICAH

V petek, 12. maja, so na Jesenicah ponovili program revije zabavnih orkestrrov. Revija je bila organizirana v okrajnem merilu.

ZAHVALA

Podpisani Lado Nikolavčič, zaposlen v obratu jeklovlek, se iskreno zahvaljujem obratovodstvu in sindikalnemu odboru obrata za darilo, ki sem ga prejel ob prazniku dela — 1. maju. Kolektiv obrata jeklovlek želim ob praznovanju delavskega praznika novih delovnih uspehov.

Kje bo stala klavnica

Potrebe že dalj časa narekujejo gradnjo nove klavnice, vendar nastaja vprašanje, kdaj bomo pričeli z gradnjo in kje. Obstojeca adaptacijska dela v stari klavnici namreč ne bodo mogla kriti vedno večjih potreb v jeseniški občini.

Lokacija za novo klavnico je od urbanistov določena na Hrušici. Vprašanje pa je, če ta lokacija vsestransko odgovarja gradnji, kajti groba ocenitev izvedencev predvideva samo za razna komunalna dela okrog 100 milijonov dinarjev (napeljava vode, elektrike in odtočni kanali). Pri čem tega nastaja vprašanje, ali ne bi kazalo današnjo klavnico s primernimi deli razširiti preko obstoječega potoka Jesenice. O tem bi bilo treba razmišljati, kajti ta varianta bi bila lahko izvedljiva in bi tudi odgovarjala načrtom gradnje, ki so povzeli po modernu urejeni klavnici v Tolminu. Delavski svet tega obrata je o tem že razpravljal in se tudi ogreva za to varianto, vsi ostali mero-dajni forumi pa naj izrečejo svoje. Čas pa je, da se za to odločimo čimprej.

Izzrebali smo nagrajence prvomajske križanke

V ponedeljek, 8. maja 1961, so v zgornjih prostorih Kazine člani žrebne komisije izbrali sedem nagrajencev, ki so pravilno rešili pr-

3. nagrada 1000 din — Ignac Gabriel, delovodja jermenarne;
4. nagrada 1000 din — Rudolf Omejec, strojevodja na prometnem oddelku;

5. nagrada 1000 din — Elza Pernuš, knjigovodja EE topilnic;

6. nagrada 1000 din — Anton Drab, referent priprave vložka, žična valjarna;

7. nagrada 1000 din — Ludvik Klemenc, ključavničar — cevarna.

Srečne nagrajence vabimo, da nagrade dvignejo osebno pri blagajni Železarne Jesenice in jim iskreno čestitamo!

REŠITEV NAGRADNE PRVOMAJSKE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. in 127. vsem delovnim ljudem za prvi maj iskrene čestitke, 20. tangens, 21. prevara, 22. agregat, 24. or, 25. Okito, 27. trans, 28. krivi, 29. Ra, 30. vos, 32. Aneta, 34. ona, 35. elida, 36. OTK, 37. Avar, 39. atoli — a —, 41. krila, 42. umit, 43. rakla, 45. ingot, 47. Tinca, 48. slezi, 49. ilo, 50. KP, 52. antanta, 53. vi, 54. talk, 55. SK, 56. kripa, 59. opeka, 62. na, 63. akvarel, 65. koristi, 67. oa, 68. Art, 69. AMD, 70. tr, 71. stranka, 73. ponirek, 76. P(avček) T(one), 77. takoj, 78. Ilica, 79. AO, 81. ork, 83. Ra, 84. Mežakla, 90. K(ardelj) E(dvard), 91. grb, 92. Dante, 94. Karon, 96. porog, 99. kolar, 101. azio, 102. Koren, —r—, 104. Samos, 106. žaba, 107. Nin, 108. basen, 109. kas, 111. danes, 113. sin, 114. I(van) Š(avli), 115. sarma, 116. klati, 118. Nanos, 120. nc, 121. Kalkuta, 123. prebodi, 125. radirka.

Navpično: 47. T(esla) N(ikola), 87. K(arel) P(utrij), 100. O(ton) Z(upančič), 124. I(van) Č(argo).

Betonsko železo je že pripravljeno za nov most čez Savo

vomajsko nagradno križanko, objavljeno v 9. številki časopisa »Železar«. Komisijo so sestavljali: Franc Pogačnik, Tone Jasnič, Polde Lomovšek, ing. Avgust Karba, Gregor Vajs, Remigij Noč, Stane Tušar in Edo Žagar.

Izveleci je bilo treba kar 13 rešitev, da smo dobili sedem nagrajencev s pravilnimi rešitvami. Uredništvo je prejelo 165 rešitev. Izzrebani so bili naslednji člani našega kolektiva:

1. nagrada 3000 din — Milena Neuman, evidentičar — plavž;

2. nagrada 2000 din — Ludvik Zabret, tehtalec v lužilnici — predelovalni obrati;

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujemo za vso pozornost, skrb in darovano cvetje, ki ste ga nudili našemu ljubemu Marjančku na zadnji poti.

Posebna zahvala sostanovalcem, godbi in pevcem, ki so poskrbeli za še lepši sprevod.

Se enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: Jelena, Lojze Jeraša, Erna Luskovec ter ostali sorodniki

ZAHVALA

ob nepričakovani izgubi dragega očeta, starega očeta

JANEZA KAPUSA

se najlepše zahvaljujem zdravniku dr. Tancarju in sestram v Domu onemoglih, ki so mu lajšali bolečine. Iskrena zahvala tov. Mujeju, Ručigajevim, Verglesovim, posebno pa tov. Francu za izkazano pomoč. Lepa zahvala pevskemu zboru ter darovalcem ven-cem in cvetja in vsem, ki so ga množično spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča hči Zofi in sinova Ciril in Metod z družinami

ZAHVALA

V času bolezni je bila moja žena Viktorija deležna tolikšne pozornosti in vsestranske nege, da čutim veliko dolžnost, da se vsem, ki so ji stali ob strani, pristrčno zahvalim.

Prav posebno se zahvaljujem primariju internega oddelka dr. Brandstetterju za njegovo nad-vse požrtvovalno prizadevanost pri zdravljenju, dr. Mihaelu Sajevcu za vloženi trud pri lajšanju žene zavratne bolezni in vsem ostalim zdravnikom, medicinskim sestram in drugemu bolniškemu osebju za vso ljubeznivost in požrtvovalnost pri negovanju bolne žene in matere.

Pristrčno se zahvaljujem tudi vsem, ki so jo obiskovali in bolnici, udeležencem njenega pogreba, darovalcem vencev in cvetja, zastopnicam organizacij, tovarišici Cveti Čopovi za ganljivi poslovilni govor, jeseniški in javor-niški godbi ter pevskemu zboru za ganljive žalostinke.

Globoko hvaležnost čutim do vseh sosedov, prijateljev in znancev, ki so bili vedno pripravljeni kakorkoli pomagati in lajšati bolečine in vsak po svojih močeh skušali nadomestiti našemu domu bolno gospodinjo.

Se enkrat vsem in vsakemu posebej srčna hvala!

Zalujoči mož Ivan s hčerko in sinom

Centralni delavski svet, uprava podjetja in sindikalna organizacija Železarne Jesenice sporočajo žalostno vest, da se je pri izvrševanju službene dolžnosti smrtno ponesrečil naš sodelavec, tovariš

HAJDER REDŽIČ

nakladalec prazenca na prazilnih pečeh član ZKS

Pokojnega sodelavca, ki je v našem podjetju delal 8 mesecev, bomo ohranili v trajnem spominu!

Centralni delavski svet, uprava podjetja, TK ZKS in Izvršni odbor sindikalne organizacije Železarne Jesenice

Potrebuje zbornik! Naši košarkarji so dosegli prve uspehe

Nagel družbeni in gospodarski razvoj in vse večja samostojnost komun terjata svojo afirmacijo tudi v tisku, v aktualnem tisku.

Vsi, ki se ukvarjajo z družbeno-političnim in izobraževalnim delom pa tudi drugi, ki jih zanima, kaj se je in kaj se dogaja v ožji domovini, vam bodo radi potrdili, kako zelo bi potrebovali publikacijo, ki bi obravnavala probleme občine. To je tiste probleme, katerim ni zaradi svoje specifičnosti odmerjen prostor v rednem lokalnem časopisu, ki pa prav tako zasluži obravnavo.

Precej krajev v naši ožji domovini je ta problem že rešilo po svojih možnostih in potrebah. V zadnjih letih so pričeli izdajati zbornike članov, razprav in poročil, pa tudi leposlovnih prispevkov in biografij, posvečenih določenim krajem in krajevnim območjem. Ti zborniki izhajajo navadno enkrat, v revijalni obliki pa večkrat na leto. Vanje ne pišejo le domači pisce, temveč zasledimo tudi prispevke znanih avtorjev izven meja komune. Nekateri od teh zbornikov imajo že tradicijo, saj izhajajo že dolgo vrsto let. Taksi so n. pr. »Loški razgledi«, ki letos slavijo že 8-letnico svojega izhajanja, pa Kamniški, Celjski, Koroski, Savinjski in Prekmurski zborniki. Tradicijo imajo tudi že zborniki, ki izhajajo v revijalni obliki kot: Idrijski razgledi in Močanska kronika.

Kaj pa v naši jeseniški občini? Ali ni potrebe po tovrstni publikaciji?

Družbeni, politični in prosvetni delavci so že večkrat obravnavali ta problem in prišli do enotnega zaključka: Zbornik je nujen! Bili so že prvi poskusi izdati tak zbornik lanske leto, ob 40-letnici Zveze komunistov. Za izdajo so bila porabljena določena sredstva, vendar je poskus propadel, ker so bila ta premajhna. Kaj ni letos, ko praznujemo 20-letnico vstaje, pravi čas, da izide? Zbornik bi lahko med ostalim bil posvečen vstaji in bi lahko izčrpno obravnaval NOB v 1941. letu, medtem ko bi v naslednjih letih obravnaval nadaljnja leta NOB. Ali ne bi bila to najlepša oddolžitev padlim za svobodo?

Vsi dosedanja razgovori pri nas so se vrteli okrog vprašanja, kdo je dolžan preskrbeti sredstva in postaviti izdajateljski odbor. Drugod izdajajo zbornike muzeji, SZDL, občinski odbori pa tudi druge institucije. Z zadnjega posvetovanja javnih delavcev, ki ga je na pobudo družbenih organizacij sklical Delavska univerza na Jesenicah, je bil ObLO poslan predlog, da ta imenuje Izdajateljski odbor in zagotovi potrebna sredstva. Kakešna naj bi bila organizacijska oblika, ali bi bil potreben stalni urednik, je stvar ustanovitelj. Vsi zainteresirani težko pričakujejo odgovor, saj je letos preostalo le

še malo časa. Čeprav je program zbornika stvar uredniškega oziroma izdajateljskega odbora, pa naj bi zbornik ne bil izrazito zgodovinsko usmerjen, kot je n. pr. Škofje-lški, temveč čimbolj sodoben. Obravnaval naj bi zemljepisne, zgodovinske, narodopisne, demografske, gospodarske, komunalne, urbanistične, literarne, umetnostno-zgodovinske, zdravstveno-higienske, teme z drugih področij in preprosto kroniko. Na posvetovanju so ugotovili in poudarili, da ta iniciativa ni znak snobizma, posnemanja, temveč odraz resnične potrebe. Zahteva ni pretirana. Če to zmorejo male Gorice, bi mi na Jesenicah toliko lažje, saj naklada okoli 1500 izvodov ne bi bila tako draga, še posebno, ker bi se del vloženih sredstev s prodajo vrnil, zlasti če bi se za stvar zainteresirali delovni kolektivi.

Miha Cenc

V nedeljo, 16. aprila, so jeseniški košarkarji odigrali svojo prvo prvenstveno tekmo v Zagorju z ekipo Proletarca. V temperamentni in zagrizeni borbi sta se obe ekipi stalno menjavali v vodstvu. Zmagala je ekipa Jesenic s 44:42 (19:23), v kateri se je izredno odlikoval Vlado Sodja, ki je dosegel 33 košev, kar je zadostovalo za tesno zmago.

V prijateljski predtekmi je ženska ekipa Jesenic premagala ekipo Proletarca s 44:23 (19:17). Igra ni bila tehnično na višini, ker je to šele začetek tekmovalne sezone na prostem.

V nedeljo, 23. aprila, pa so člani Jesenic dosegli svoj drugi, izredno pomemben uspeh. Na domačem terenu so premagali renomirano moštvo, stalnega člana I. slovenske lige, Svobodo iz Ljubljane s 40:38 (22:25). Tudi ta tesna

zmaga nam dokazuje ostro borbo obeh ekip za zmago. Sele v zadnjih sekundah tekme so si domači igralci z nenadnimi prodori zagotovili obe točki. Potek tekme je zelo motil dež. Za uspeh ekipe sta bila zelo zaslužna Alojz Burnik in Vlado Sodja. Ta dva uspeha naše mlade ekipe nam dajejo lepe nade za ugoden plama naše moške ekipe v I. slovenski ligi.

V prijateljski tekmi ženskih ekip sta se srečali Olimpija iz Ljubljane in naša ekipa. Zmagala so gostje s 77:71 (36:32). V tekmi z zelo ostrim tempom smo videli polno lepih kombinacij in uspešnih metov, vendar so zaradi kratkotrajne nepazljivosti domačini izgubili. V ekipi Olimpije sta se izredno odlikovali državni reprezentantki Sonja Mrak in Alenka Dermastja, pri domačinah pa celotna ekipa. F. B.

Tovariši, ne tako!

HDK Jesenice je imel 21. aprila 1961 svoj redni letni občni zbor. To je eden najmočnejših športnih klubov na Jesenicah. V pretekli sezoni si je priboril petič zaporedoma naslov državnega prvaka v hokeju na ledu. Mislim, da je to vendar čast za naš železarski kolektiv. Vrli fantje so pripravili v

sezoni mnogokrat več tisoč športnim obiskovalcem res lepe športne užitke ne samo z domačimi nasprotniki, temveč tudi z gosti iz inozemstva.

Za vse to pa je treba ogromno časa in truda aktivnih hokejistov in mič manj ali pa še v mnogih primerih več požrtvovalnih funkcionarjev. Kot sem že omenil, so v sezoni tribune polne užitka željne hokejske publike. Od preprostega delavca do direktorjev, trgovcev in obrtnikov ter intelektualcev, vse se izživlja ob napeti borbeni igri. Ne samo to, tudi funkcionarji vseh organizacij in ustanov dajejo priznanje jeseniškemu športniku št. 1.

Ko pa pregleduje HDK na občnem zboru svoje uspehe in ne uspehe v pretekli sezoni, pa sedi jo hokejisti in funkcionarji kluba v dvorani pri Jeleni sami. Kako čuden občutek! Brez burne publike, brez odgovornih funkcionarjev raznih organizacij, sindikatov, ustanov itd. Edino glavni direktor in direktor kadrov železarne sta čutila dolžnost, da jim čestitata k uspehom in želita tudi nadaljnjih in še to le pismeno. Tovariši, ne tako! Vsi skupaj smo dolžni, da damo priznanje in tudi grajo vsem športnikom in funkcionarjem posameznih klubov. Res je, da so funkcionarji po organizacijah in ustanovah zaposleni in da imajo sami s seboj dovolj opravka, vendar pa mislim, da ne sme in

ne more biti problem poslati na občni zbor vsaj namestnika. Od forumov pričakujemo vsestranske moralne in materialne pomoči, vseh mogočih nasvetov in spodbud za bodoče delo. In če govorimo, da so hokejisti na Jesenicah športniki, ki v času sezone zadovoljujejo tisoče vnetih pristašev, potem lahko smelo trdim, da moramo imeti do njih vsi malo več pozornosti.

Občni zbor HDK Jesenice je potekal po vseh pravilih. Obravnavali so tudi vprašanje pokritega drsališča v prihodnosti. Treba bo še dosti truda in požrtvovalnosti vseh Jeseničanov, če bomo hoteli uresničiti ta dolgoletni sen. Nastal pa je nov problem: vprašanje uprave HDK. Dolgoletni funkcionarji iz razumljivih razlogov odstopajo, ker ni nikjer priznanja in pomoči za nadaljnje delo. Slabe besede in očitki, to je vse priznanje športnim funkcionarjem. Od stare uprave je šest močnih »stebrov«, ki stojijo ob strani. V novi upravi so mladi ljudje in tem je treba nujno pomagati, če hočemo tudi v bodoče imeti na železarskih Jesenicah športnike št. 1.

Prepričan sem, da mi teh vrstic ne bo nihče zameril, saj so dobronamerne in napisane zato, da bi pred vstopom v novo sezono rešili vprašanja, ki so pereča in zadevajo nas vse!

Avugst Jelen

Gorenjska nogometna liga

Jesenice:Partizan (Šk. Loka) 5:1

V četrtek 11. maja 1961 je bila na Jesenicah odigrana odločilna prvenstvena nogometna tekma v Gorenjski nogometni ligi med Jesenicami in Partizanom iz Škofje Loke. Tekmo, ki je bila zanimiva so odločili naši nogometaši v svojo korist in si tako priborili prvo mesto. Rezultat je bil 5:1 (0:0).

K osvojitvi prvega mesta iskreno čestitamo in moštvo NK Je-

senic želimo mnogo športne sreče pri kvalifikacijskih tekmovanjih za vstop v SCL.

TEKMOVANJE ZA JUGOSLOVANSKI POKAL V ŠAHU

23. aprila 1961 je bilo v jeseniški komuni končano tekmovanje za jugoslovanski pokal v šahu. V tem res množičnem nastopu šahistov so sodelovala moštva v najrazličnejšem sestavu: pionirji, mladinci, moštva gospodarskih in družbenih organizacij, Svoboda ter moštva JLA z obmejnih postojank.

Od skupno 72 sodelujočih moštev se jih je v finalu pomerilo osem. Zmagalo je moštvo Železarne Jesenice v postavi: Kočvar, Štrumb, Langus in Rabič, ki bo zastopalo Jesenice v nadaljnjem okrajnem tekmovanju.

Vladimir Kaše

ZAHVALA

Podpisani Ivan Žejn, upokojenec, se iskreno zahvaljujem kolektivno obrata jeklovlek za poslana darila ob prazniku - 1. maju in moji 60-letnici.

Vaša velika pozornost me je močno ganila in se vam še enkrat najlepše zahvaljujem.

Ivan Žejn

ZA VSEH V RAZVEDRLO

Pozdravljeni Nergači!

»Ljubi maj, krasni maj - pet jurjev je zdaj pri kraju!...«, to so bile zadnje pojocje besede, ki so se razlegale preko poljan iz ust vračajočih se prvomajskih izletnikov. Po poročilih s terena je razvidno, da je prvomajsko slavlje povsod uspelo, kljub temu, da marsikje organizacijsko ni bilo dobro pripravljeno. Razna podjettja, ki naj bi skrbeli za povečano oskrbo s pijačami in hrano, so bila zastopana »s fičkotni direktorjev, ne pa s šonki!« Tudi po gostiščih je bilo občutiti veliko pomanjkanje pravočasne in solidne postrežbe. O plesu v teh gostiščih pa nimam kaj govoriti, ker je bilo to le navadno skakanje po nogah in trganje ženskih nogavic. No, vse te napake smo nekako v veselju praznovanja preživeli, saj smo imeli lepo vreme, posebno na dan, ko smo šli spet »na šit!«. Na delu pa smo po novih okrožnicah zvedeli najnovejše stvari. Najbolj je presenetila nekatera novica, ta zjutraj ob pol šestih ne bo več »tulilo«. Vsled tega je nastala v taboru zaspanec velika zmeda. - Zvedel sem, da imajo trenutno največ zaslužka urarji s prodajo bučk. Zelo koristna pa se mi zdi okrožnica, ki naznanja borbo vsem alkoholikom, ki med službenim časom ali na delovnih mestih ali pa izven delovnega območja v lokalih uničujejo maligane. Bojim se, da je uspeh te okrožnice odvisen od tega, če se bo borba vršila proti vsem kršilcem od najmanjšega do največjega po rang listi v železarni.

Se eno okrožnico bi skoraj pozabil, ki je najbolj važna in to zaradi tega, ker so uslužbenci osrednjih pisarn »prevedeni« v razred »astronavtov«. Kako? Zakaj? Takoj vam povem. Kakor je prvi astronaut v loku preletel zemljo, tako dnevno preletujejo v krogu uslužbenci preko »bekslinov, glajzov« svojo pot do toplega obroka. Zakaj je ta pot primernejša od poti preko ceste do Metalurške šole, vam jaz ne vem povedati in upam, da bo kdo izmed vas na to odgovoril.

Da bi povrnil apetit in gotove korake po stopnicah uslužbenec konstrukcijskega biroja, sem sklenil, da z mojo »pripravo« ugotovim, kdo je tisti, ki kljub opozo-

rilnim napisom »izstreljuje svoje pljunke« na stopnišče imenovane ga oddelka. Smerni kazalec moje naprave mi je pokazal smer proti operativni osnovnih sredstev in upam, da sem kršilcu že na sledi. Imam predlog za uvedbo novega delovnega mesta v EE valjarn in sicer: »Požiralec smradu«, ki bi odpravljal smrad iz nekaterih kopalnic in garderob. Z delom bi lahko pričel najprej v garderobi lahke proge na Javorniku. Ob enem pa bi opozoril tudi čistilko, naj posveti več pozornosti zračnemu teh prostorov.

Vabim vas tudi na obletnico polzeve graditve bunkerja pri stolpnih. Ce ste finančno šibki, obljubljam, da bom »podrezal« tarifno komisijo z vprašanjem, kaj je z novim tarifnim pravilnikom. Ce ga ne bodo izdelali sedaj, potem ga lahko vskladiščijo v novem podvozu, ker se bo baje gradnja ustavila zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Vprašal bi odbor Avto-moto društva Jesenice, zakaj disciplinsko ne ukrepa ničesar proti svojim članom, ki v vinjenem stanju s šolskimi avtomobili podirajo drogove itd. Mislim, da tako početje lahko kvarno vpliva na tečajnike, katere se stalno poučuje, da šofer ne sme uživati alkohola. - Strah me je, da bi se šolnina na račun karambolov povišala.

Sotrpinki iz instrumentalne delavnice na Javorniku pa želim, da bi posvetila več pozornosti čiščenju stekel na aparatih in števcih. To delo ji ne bo delalo težko, če se bo odpovedala večkratnemu »čičkanju« pri vratarju, ker prekomerno sedenje lahko povzroči prebavne motnje.

Po skrivni poti sem zvedel, da je odprl gasilec v valjarni 2400 v skrivnem kotičku svoj frizerski salon, ki posluje med delovnim časom po ekonomskih cenah.

Na željo vseh abonementov, ki se hranijo v naših menzah, bi prosil vse kuharice, da se pomenijo med seboj, kdaj se bo kuhl fižol. Sedaj se dogaja, da jedo abonenti fižol isti dan v jedilnicah toplega obroka in v menzah. Mislim, da bi se z dobro voljo lahko njihovi želji ugodilo, saj vsi vemo, da se fižol odlikuje po svoji težnosti, eksplozivnosti in prekomerno už-

vanje lahko kvarno vpliva na delovanje želodca.

Spet sem pri kraju s svojimi novicami. Preden se poslovim, naj povem tovarišici, da mi je tista bela otroška kapica premajhna, ki sem jo dobil po tekaški poti in naj bo brez skrbí, ker sem jo že poslal na napisani naslov.

Do nadaljnega pozdravljeni
Vaš Špica Nergač

Dopis Obratne ambulante
Špici Nergaču!

Uprava ambulante je prebrala Vašo pripombo glede »šalc in žlic«, ki jih na bolniškem oddelku manjka. Vaša pripomba pa ni utemeljena, ker se naša uprava že dalj časa trudi nabaviti manjkače skodelice, katerih pa žal nikjer ne dobi, ker jih nimajo. Nabava le-teh pa ni finančni problem, ker imamo za take potrebe denarja dovolj na skladu splošne porabe in si ga ne bo treba izposojati. Grešil pa je Špica Nergač zlasti v tem, da se ni zanimal na upravi ali merodajnem mestu - preden je priobčil to vest, s katero je hotel prikazati zanikrnost in premajhno zainteresiranost uprave Obratne ambulante.

Odgovor Špice Nergača!
Vesel sem Vašega sporočila. Trditev, da sem hotel prikazati zanikrnost in premajhno zainteresiranost Vaše uprave ne smatram za resnično, ampak trdim samo to, kar sami priznavate, da na bolniškem oddelku res manjka »šalc«. Da je nabava le-teh res tako problematična, pa ne verjamem, ker se danes po šestnajstih letih dobi že vse od šivanke do fičota.

Tako nekako izgleda »štafetna palica«, ki je krožila na relaciji Javornik-Jesenice in nosila v svoji notranjosti žensko nogavico s spušenimi zankami

ZELEZAR, 14-dnevnik - Izdaja: Železarna Jesenice - Odgovorni urednik: Stane Tušar - Tehnični urednik: Edo Zagar - Ureja uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavsko upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Stefan Nemec (Življenje v naši komuni), Ivo Ščavničar (Kako koristimo prosti čas), inž. Janko Mede (Tehnična priloga), Leopold Lomovšek, Tone Jasnič, Zivan Vovk in Remigij Noč (korektor) - Naslov: Uredništvo »Železar« - Železarna Jesenice, telefon številka 394 - Tisk: »Gorenjski tisk« v Kranju